วิทยุสราญรมย์

ปีที่ 20 ฉบับที่ 79 กรกฎาคม - กันยายน 2561

20 ปี วิทยุสราญรมย์
SARANROM RADIO
จากอดีต ถึงปัจจุบัน สู่อนาคต
20th ANNIVERSARY

20 ปี วิทยุสราญรมย์
วันวานที่ผ่านไป

ดร.สุรินทร์ พิศสุวรรณ
จากปอเนาะสู่เวทีพหุภาคีระหว่างประเทศ

สมาคมอาเซียนประเทศไทย

กระทรวงการต่างประเทศ
www.mfa.go.th
วารสารวิทยุสราญรมย์

วิทยุสราญรมย์

บทบรรณาธิการ

ฉบับนี้เราเปิดตัวด้วยเรื่องราวอันทรงคุณค่าของ *“รางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหิดล”* และโดยที่ปีนี้เป็นวาระครบรอบ 20 ปี สถานีวิทยุสราญรมย์ ซึ่งเปรียบเสมือนสะพานที่ทอดยาวเชื่อมความเข้าใจอันดีระหว่างกระทรวงการต่างประเทศกับประชาชนมาตั้งแต่ยุคที่ยังเป็น “วิทยุเอเชียเสรี” วารสารวิทยุสราญรมย์ฉบับนี้ จึงจะนำท่านผู้อ่านขึ้น time machine ไปพร้อมกัน เพื่อรับทราบถึงการเดินทางของสถานีวิทยุสราญรมย์นับตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน รวมถึงมุมมองและวิสัยทัศน์ที่สะท้อนผ่านบทความ *“20 ปี วิทยุสราญรมย์ วันวานที่ผ่านไป”* ซึ่งเขียนโดยท่านเอกอัครราชทูตพิษณุ จันทร์วิทัน ที่ถือได้ว่าเป็นผู้บุกเบิกและก่อร่างสร้างวิทยุสราญรมย์มาด้วยมือและใจที่เต็มร้อยอย่างแท้จริง *“20 ปี วิทยุสราญรมย์... จากอดีต ถึงปัจจุบัน สู่อนาคต”* พร้อมบทกลอน *“20 ปี วิทยุสราญรมย์”* *และภาพบรรยากาศการจัดกิจกรรม “20 ปี วิทยุสราญรมย์... จากอดีต ถึงปัจจุบัน สู่อนาคต”* เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2561

เพื่อให้ท่านผู้อ่านได้รับสาระด้านการต่างประเทศที่ครบรส และเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนที่ประเทศไทยจะดำรงตำแหน่งประธานอาเซียน

ในปี 2562 เราได้คัดสรรบทความที่น่าสนใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนมาฝากท่านผู้อ่าน อาทิ *“ดร. สุรินทร์ พิศสุวรรณ : จากปอเนาะสู่เวทีพหุภาคีระหว่างประเทศ”* ที่เขียนโดยอดีตเอกอัครราชทูตวิชาวัฒน์ อิศรภักดี ที่ปรึกษากระทรวงการต่างประเทศซึ่งเคยมีโอกาสได้ทำงานอย่างใกล้ชิดกับ ดร. สุรินทร์ฯ และบทความเรื่อง *“สมาคมอาเซียน-ประเทศไทย”* จากการสัมภาษณ์ท่านเอกอัครราชทูตจิตริยา ปิ่นทอง อดีตรองปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ซึ่งปัจจุบันดำรงตำแหน่งนายกสมาคมอาเซียน-ประเทศไทย รวมทั้งภาพบรรยากาศ*งานวันอาเซียน ปี 2561* ที่กระทรวงการต่างประเทศ

นอกจากนี้ เรายังมีเรื่องเล่าผ่านประสบการณ์ตรงของนักการทูตทั้งในอดีตและปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็น *“เติมเต็มความสัมพันธ์ระหว่างประเทศผ่านบทบาทภริยาทูต”* *“นักการทูตไทยทำอะไรในติมอร์ฯ”* และที่ขาดไม่ได้ (เพราะมีแฟนคลับที่เหนียวแน่นมาก) คือ เรื่องราวของคุณชวน นักการทูตไทยในเอธิโอเปียในชื่อตอนที่น่าตื่นเต้นไม่แพ้ฉบับที่แล้ว *“เสียงครวญครางข้างหน้าต่าง”* ส่งท้ายด้วย*ประมวลภาพที่ชนะการประกวดภาพวาดเด็กและเยาวชน ในหัวข้อ “มิตรภาพไทย-ญี่ปุ่น”*

แล้วพบกันใหม่ในฉบับหน้า... สวัสดีค่ะ

(ชลธี จันทร์รัชชกูล)
บรรณาธิการบริหาร

สารบัญ
CONTENTS

06 รางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหิดล ประจำปี 2560

36 สมาคมอาเซียน-ประเทศไทย

18 ดร. สุรินทร์ พิศสุวรรณ จากปอเนาะ สู่เวทีพหุภาคีระหว่างประเทศ

42 กลอน 20 ปี วิทยุสราญรมย์

30 ASEAN DAY 2018 งานวันอาเซียน

44 20 ปี วิทยุสราญรมย์ วันวานที่ผ่านไป

54
20 ปี วิทยุสราญรมย์
วิทยุการทูตเพื่อประชาชน

90
นักการทูตไทยในเอธิโอเปีย
ตอนที่ 9
เสียงครวญครางข้างหน้าต่าง

62
จากอดีต ถึงปัจจุบัน สู่อนาคต
งานเสวนาครบรอบ 20 ปี
วิทยุสราญรมย์

96
เปิดรั้วบัวแก้ว
โครงการ
MFA Internship Program
2018

72
Digital Diplomacy
การทูตดิจิทัล

104
การประกวด
ภาพวาดเด็กและเยาวชน
ในหัวข้อ
“มิตรภาพไทย-ญี่ปุ่น”

78
“คุณตุ๊ก” กมลรัตน์ บุญ-หลง
เติมเต็มความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
ผ่านบทบาทภริยาท่านทูต

110
นักการทูตไทย
ทำอะไรในติมอร์

เรื่อง พรรษา บุณยะกลัมพ
เจ้าหน้าที่บริหารเว็บไซต์และสื่อแนวใหม่ กรมสารนิเทศ

รางวัล สมเด็จเจ้าฟ้ามหิดล ประจำปี 2560

หลายคนคงรู้จัก “มูลนิธิรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหิดล ในพระบรมราชูปถัมภ์” ซึ่งได้รับพระบรมราชานุญาตให้จัดตั้งขึ้น เมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2534 โดยการริเริ่มของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ในโอกาสครบ 100 ปี วันคล้ายวันพระราชสมภพสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2535 เพื่อเป็นพระราชอนุสรณ์ และเพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณแห่งสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก “องค์บิดาแห่งการแพทย์แผนปัจจุบันและการสาธารณสุขของไทย”

เดิมมูลนิธิใช้ชื่อว่า “มูลนิธิรางวัลมหิดล ในพระบรมราชูปถัมภ์” และได้เปลี่ยนชื่อเป็น “มูลนิธิรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหิดล ในพระบรมราชูปถัมภ์” เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2540

มูลนิธิรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหิดลฯ ได้ดำเนินการมอบรางวัลให้แก่บุคคลหรือองค์กรที่ปฏิบัติงานหรือมีผลงานวิจัยดีเด่นทั้งทางด้านการแพทย์และการสาธารณสุขที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่มนุษยชาติและสุขภาพอนามัยของมนุษยชาติ สาขาละ 1 รางวัลเป็นประจำทุกปี โดยแต่ละรางวัลประกอบด้วยเหรียญรางวัล ประกาศนียบัตร และเงินรางวัล จำนวน 100,000 ดอลลาร์สหรัฐ

กระทรวงการต่างประเทศมีบทบาทสำคัญในการสรรหาผู้รับรางวัลจากต่างประเทศผ่านสถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ทั่วโลก โดยคณะกรรมการมูลนิธิรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหิดลฯ มีหน้าที่วางแผนดำเนินการและพิจารณาตัดสินผู้ได้รับรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหิดล โดยประกอบด้วยกรรมการไม่น้อยกว่า 18 คนและไม่เกิน 29 คน

ในปี 2560 สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ

แทนพระองค์ พระราชทานรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหิดล ประจำปี 2560 เมื่อวันที่ 31 มกราคม 2561 ณ พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท โดยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ได้พระราชทานพระราชวโรกาสให้ผู้ได้รับพระราชทานรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหิดล ประจำปี 2560 นายกรัฐมนตรีและภริยา พร้อมด้วยเอกอัครราชทูตประจำประเทศของผู้ได้รับพระราชทานรางวัลฯ เข้าเฝ้าฯ ณ พระที่นั่งสมมติเทวราชอุปบัติ ในหมู่พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท พระบรมมหาราชวัง และคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ในฐานะผู้ริเริ่มรางวัลอันทรงเกียรติ ได้เชิญผู้รับพระราชทานรางวัลฯ มาเยือนและแสดงปาฐกถาเกียรติยศในผลงานที่ได้รับเมื่อวันที่ 30 มกราคม 2561

รางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหิดล ประจำปี 2560 สาขาการแพทย์ ได้แก่ โครงการจีโนมมนุษย์ (The Human Genome Project) ส่วนสาขาการสาธารณสุข ได้แก่ ศาสตราจารย์พอร์ทเตอร์ ดับเบิลยู แอนเดอร์สัน จูเนียร์ (Professor Porter W. Anderson, Jr.) นายแพทย์จอห์น บี รอบบินส์ (Dr. John B. Robbins) แพทย์หญิงราเชล ชเนียสัน (Dr. Rachel Schneerson) และศาสตราจารย์ นายแพทย์มธุราม ซานโตชาม (Professor Mathuram Santosham) จากประเทศสหรัฐอเมริกา

สาขาการแพทย์

โครงการจีโนมมนุษย์ เป็นโครงการวิจัยขนาดใหญ่ที่มีส่วนสำคัญในความก้าวหน้าทางความรู้ที่เกี่ยวกับพันธุศาสตร์และรหัสพันธุกรรมของมนุษย์ โครงการดังกล่าวเริ่มต้นอย่างเป็นทางการเมื่อปี 2533 โดยสถาบันวิจัยจีโนมมนุษย์แห่งชาติ ซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดสถาบันสุขภาพแห่งชาติ สหรัฐอเมริกา โดยได้รับความร่วมมือจากคณะนักวิจัย 20 สถาบัน ใน 6 ประเทศ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา สาธารณรัฐฝรั่งเศส สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

สหราชอาณาจักร ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐประชาชนจีน โครงการนี้ได้ประกาศความสำเร็จเมื่อปี 2543 โดยข้อมูลรหัสพันธุกรรมทั้งหมดของมนุษย์เป็นข้อมูลชีวภาพขนาดใหญ่ชุดแรกที่จัดเก็บเป็นคลังความรู้ในฐานข้อมูลสาธารณะที่นักวิทยาศาสตร์ทั่วโลกเข้าถึงได้

ภารกิจสำคัญของโครงการจีโนมมนุษย์ คือ การถอดรหัสพันธุกรรมทั้งหมดของมนุษย์ ซึ่งเป็นกลไกกำกับและควบคุมกระบวนการของสิ่งมีชีวิตในทุกขั้นตอน จึงช่วยให้เข้าใจกลไกการทำงานของเซลล์และอวัยวะต่าง ๆ กลไกการกลายพันธุ์และกลไกการเกิดโรค องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาจีโนมมนุษย์ซึ่งรวมถึงเทคโนโลยีการถอดรหัสพันธุกรรมก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางการแพทย์หลายด้านทั้งการวินิจฉัยโรคพันธุกรรมที่พบน้อยและการถ่ายทอดพันธุกรรมในครอบครัว รวมไปถึงโรคที่พบบ่อยในประชากร เช่น โรคมะเร็ง และโรคติดเชื้อ การตรวจคัดกรองในประชากรเพื่อค้นหาผู้มีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคหรือผู้ป่วยที่เป็นโรคตั้งแต่ระยะแรก ๆ นอกจากนี้ ยังเป็นประโยชน์ต่อการควบคุมหรือป้องกันก่อนที่อาการของโรคจะทรุดลง และช่วยให้เกิดการพัฒนายารักษาโรคที่มีความแม่นยำ เหมาะสมสำหรับปัจเจกบุคคลและทำให้การรักษาโรคมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

ความรู้ที่ได้จากโครงการจีโนมมนุษย์ก่อให้เกิดการพัฒนาในวงการวิทยาศาสตร์การแพทย์อย่างก้าวกระโดด และได้รับการยอมรับว่า ศาสตร์แขนงนี้มีความสำคัญยิ่งต่อความรู้ความเข้าใจเรื่องการเกิดโรคต่าง ๆ ทำให้สามารถเปลี่ยนจากการวินิจฉัยและรักษาโรคที่ปลายเหตุ มาเป็นการวิเคราะห์ต้นเหตุและค้นหาปัจจัยทางพันธุกรรมที่เกี่ยวกับการเกิดโรคเพื่อเลือกวิธีการรักษาที่เหมาะสม

ความก้าวหน้าทางความรู้ด้านพันธุกรรมของมนุษย์จากความร่วมมือทุ่มเทค้นคว้าของโครงการจีโนมมนุษย์ดังกล่าวจึงถือเป็นความสำเร็จที่ก่อให้เกิดประโยชน์มหาศาลต่อมวลมนุษยชาติอย่างชัดเจน

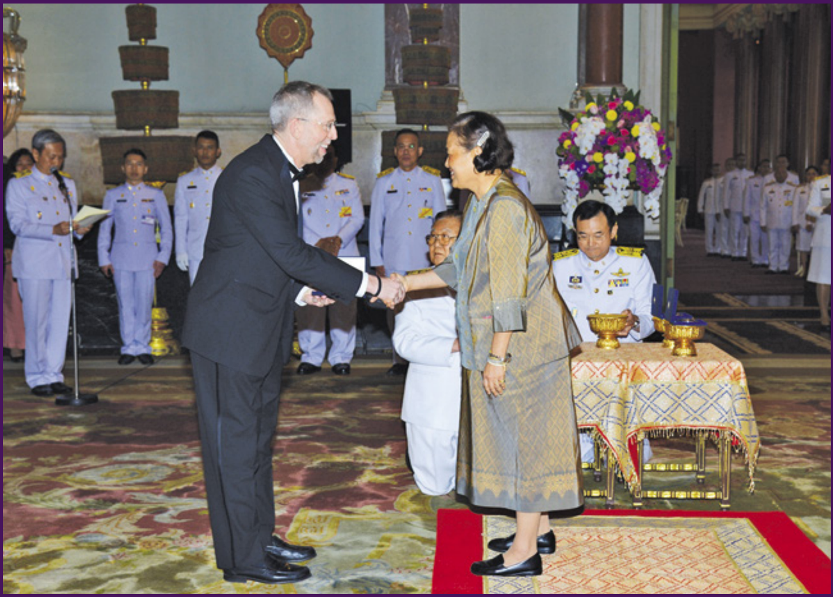

ดร. อีริค กรีน ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยจีโนมมนุษย์แห่งชาติ
ในสังกัดสถาบันสุขภาพแห่งชาติ สหรัฐอเมริกา ผู้แทนรับพระราชทาน
รางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหิดล สาขาการแพทย์ ประจำปี 2560

สาขาการสาธารณสุข

ศาสตราจารย์พอร์ทเตอร์ ดับเบิลยู แอนเดอร์สัน จูเนียร์ ร่วมกับนายแพทย์เดวิด เฮช สมิธ จากมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด และนายแพทย์จอห์น บี รอบบินส์ ร่วมกับแพทย์หญิงราเชล ชเนียสัน จากสถาบันสุขภาพเด็กและพัฒนามนุษย์แห่งชาติ สหรัฐอเมริกา เป็นนักวิจัย 2 กลุ่มที่ได้ศึกษาวิจัยแบบคู่ขนานและเป็นอิสระต่อกัน ตั้งแต่ปี 2513 เกี่ยวกับกลไกก่อโรคและการผลิตวัคซีนป้องกันการติดเชื้อฮีโมฟีลุส อินฟลูเอนเซ ชนิดบี หรือเรียกสั้น ๆ ว่า ฮิบ (Haemophilus influenzae type B หรือ Hib) ซึ่งเป็นแบคทีเรียสำคัญที่ก่อให้เกิดโรคเยื่อหุ้มสมองอักเสบในเด็ก โดยเฉพาะเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี โรคดังกล่าวมีอัตราการตายสูง และหากรอดชีวิต ยังอาจเกิดความพิการอย่างถาวรได้ วัคซีนชนิดแรกที่ผลิตขึ้นเป็นวัคซีนชนิดโพลีแซคคาไรด์ ซึ่งเป็นโมเลกุลน้ำตาลที่เป็นส่วนประกอบในแคปซูลของเชื้อ แต่พบว่า วัคซีนชนิดดังกล่าวไม่สามารถกระตุ้นภูมิคุ้มกันในเด็กเล็กที่อายุน้อยกว่า 18 เดือน ซึ่งถือเป็นกลุ่มเสี่ยงต่อการติดเชื้อมากที่สุดได้ เนื่องจากน้ำตาลเป็นตัวกระตุ้นภูมิคุ้มกันที่ไม่ดี จึงปรับปรุงโดยการนำโมเลกุลโปรตีนมาเชื่อมต่อกับน้ำตาล แล้วพบว่า สามารถกระตุ้นภูมิคุ้มกันได้ดีขึ้นมาก รวมถึงในเด็กเล็ก จึงได้จดทะเบียนให้ใช้ในเด็กตั้งแต่อายุ 2 เดือนขึ้นไป เมื่อปี 2532 เป็นต้นมา โดยใช้ชื่อว่า วัคซีนฮิบชนิดคอนจูเกต (Hib conjugate vaccine)

ศาสตราจารย์ นายแพทย์มธุราม ซานโตชาม จากมหาวิทยาลัยจอห์นส์ ฮอปกินส์ มีบทบาทสำคัญในการศึกษาระบาดวิทยา

ของโรคติดเชื้อฮิบ โดยได้แสดงข้อมูลทางคลินิกว่า สามารถป้องกันโรคติดเชื้อฮิบได้ด้วยภูมิคุ้มกัน รวมถึงศึกษาประสิทธิภาพของวัคซีนป้องกันการติดเชื้อฮิบหลายชนิด ผลการศึกษาดังกล่าวนำไปสู่การผลักดันการฉีดวัคซีนฮิบชนิดคอนจูเกตในเด็กทุกคน ต่อมา ศาสตราจารย์ นายแพทย์มธุราม ซานโตชาม ได้เป็นผู้วิจัยหลักในโครงการ Hib Initiative ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากองค์กรสนับสนุนการให้วัคซีนทั่วโลก จนเกิดการส่งเสริมให้ฉีดวัคซีนฮิบชนิดคอนจูเกตเป็นวัคซีนพื้นฐานมากกว่า 190 ประเทศ

หลังจากมีการฉีดวัคซีนฮิบชนิดคอนจูเกต พบว่าอัตราการเกิดโรคและการตายจากเชื้อฮิบในเด็กเล็กลดลงกว่าร้อยละ 95–99 และป้องกันการเกิดโรคในเด็กได้กว่าร้อยล้านคนทั่วโลก องค์การอนามัยโลกได้ประมาณการว่า ภายในปี 2563 จะมีเด็กกว่า 7 ล้านคน ที่รอดชีวิตจากเชื้อฮิบเนื่องมาจากการได้รับวัคซีนนี้

ความสำเร็จในการพัฒนาวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อฮิบจากชนิดโพลีแซคคาไรด์มาสู่ชนิดคอนจูเกต ซึ่งเป็นวัคซีนมาตรฐานในปัจจุบันของศาสตราจารย์พอร์ทเตอร์ ดับเบิลยู แอนเดอร์สัน จูเนียร์ นายแพทย์จอห์น บี รอบบินส์ และแพทย์หญิงราเชล ชเนียสัน รวมถึงผลงานของศาสตราจารย์ นายแพทย์มธุราม ซานโตชาม ในฐานะผู้นำโครงการ Hib Initiative ซึ่งผลักดันให้มีการฉีดวัคซีนฮิบสำหรับเด็กทุกคนทั่วโลก โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนา และได้ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสุขภาพอนามัยของเด็กหลายร้อยล้านคนทั่วโลก

ศาสตราจารย์พอร์ทเตอร์ ดับเบิลยู แอนเดอร์สัน จูเนียร์ สำเร็จการศึกษาดุษฎีบัณฑิต แบคทีเรียวิทยา จากมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด สหรัฐอเมริกา หลังจากนั้น ปฏิบัติงานวิจัย และเป็นอาจารย์ที่โรงพยาบาลเด็ก มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง ศาสตราจารย์เกียรติคุณ คณะแพทย์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยโรเชสเตอร์ สหรัฐอเมริกา และอาจารย์อาวุโส คณะแพทย์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด

นายแพทย์จอห์น บี รอบบินส์ สำเร็จการศึกษาแพทยศาสตร์บัณฑิต จากมหาวิทยาลัยนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา ฝึกอบรมเป็นแพทย์เฉพาะทางโรคติดเชื้อ และอิมมูโนวิทยาเป็นอาจารย์สอนในโรงเรียนแพทย์ 3 ปี แล้วมาทำงานวิจัยที่สถาบันสุขภาพเด็กและพัฒนามนุษย์แห่งชาติ สหรัฐอเมริกา จนเกษียณอายุเมื่อปี 2555

แพทย์หญิงราเชล ชเนียสัน สำเร็จการศึกษาแพทยศาสตร์บัณฑิต จากมหาวิทยาลัยฮีบรู รัฐอิสราเอล ต่อมา ฝึกอบรมเป็นแพทย์เฉพาะทางกุมารเวชศาสตร์ แล้วมาทำงานวิจัยที่สถาบันสุขภาพเด็กและพัฒนามนุษย์แห่งชาติ สหรัฐอเมริกา จนเกษียณอายุเมื่อปี 2555

ศาสตราจารย์ นายแพทย์มธุราม ซานโตชาม สำเร็จการศึกษาแพทยศาสตร์บัณฑิต จากมหาวิทยาลัยมัดดราส สาธารณรัฐอินเดีย และสาธารณสุขศาสตร์มหาบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยจอห์นส์ ฮอปกินส์ สหรัฐอเมริกา ฝึกอบรมเฉพาะทาง โรคติดเชื้อในเด็ก หลังจากนั้น ปฏิบัติงานที่คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัย จอห์นส์ ฮอปกินส์ ปัจจุบันดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยจอห์นส์ ฮอปกินส์

เรื่อง ดร. วิชาวัฒน์ อิศรภักดี
อดีตเอกอัครราชทูต ณ กรุงวอชิงตัน และที่ปรึกษากระทรวงการต่างประเทศ

ดร. สุรินทร์ พิศสุวรรณ

จากปอเนาะ สู่เวทีพหุภาคีระหว่างประเทศ

การถึงแก่อนิจกรรมอย่างกะทันหันและก่อนเวลาอันควรของ ดร. สุรินทร์ พิศสุวรรณ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ และอดีตเลขาธิการอาเซียน นับเป็นการสูญเสียครั้งสำคัญของประเทศไทยและวงการการเมืองระหว่างประเทศ ในขณะเดียวกัน เรื่องราวของ ดร. สุรินทร์ฯ สามารถเป็นแรงบันดาลใจให้แก่ชนรุ่นหลังได้เป็นอย่างดีว่า เด็กทุกคนไม่ว่าจะมีพื้นเพอย่างไร หากมีความมุมานะ วิริยะอุตสาหะเพียงพอ ก็สามารถก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งที่สำคัญของประเทศได้

ดร. สุรินทร์ พิศสุวรรณ
อดีตรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงการต่างประเทศ
และอดีตเลขาธิการอาเซียน

ดร. สุรินทร์ฯ เติบโตจากการเป็นเด็กต่างจังหวัด เรียนที่โรงเรียนปอเนาะเล็ก ๆ ในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยมีความใฝ่ฝันสูงสุดในขณะนั้นเพียงการได้เป็นนายอำเภอ แต่กลับสามารถประสบความสำเร็จ มีความก้าวหน้าในการเรียนและการงานจนก้าวขึ้นเป็นผู้นำคนหนึ่งในเวทีการเมืองระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศ ซึ่งได้รับความชื่นชมและความเคารพจากผู้นำในประเทศต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง

ผู้เขียนรู้สึกโชคดีมากที่มีโอกาสได้ทำงานร่วมกับ ดร. สุรินทร์ฯ อย่างใกล้ชิดพอสมควรในฐานะเจ้าหน้าที่การทูตประจำสำนักงานเลขานุการรัฐมนตรี ทำหน้าที่ "หน้าห้อง" ของท่าน ระหว่างปี 2541–2544 ในช่วงที่ท่านดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ มีโอกาสได้ติดตามท่านไปต่างประเทศและเข้าร่วมการหารือกับผู้นำชาติต่าง ๆ ทำให้ได้รับความรู้และประสบการณ์อันล้ำค่ายิ่งในหลายด้าน มีสิ่งต่าง ๆ มากมายที่ผู้เขียนรู้สึกประทับใจเกี่ยวกับตัว ดร. สุรินทร์ฯ ที่อยากจะแบ่งปันให้ผู้อ่านได้ทราบ

ดร. สุรินทร์ฯ สามารถแสวงหาทุนไปศึกษาต่อต่างประเทศในหลายระดับ โดยเริ่มจากช่วงที่ศึกษาระดับมัธยมที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ก็ได้รับทุน American Field Service (AFS) ไปเป็นนักเรียนแลกเปลี่ยนที่มลรัฐมินิโซตา สหรัฐอเมริกา และหลังจากศึกษาระดับปริญญาตรีที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้ 2 ปี ดร. สุรินทร์ฯ ก็สอบชิงทุนอีกครั้งและได้ไปศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยแคลร์มอนต์ในมลรัฐแคลิฟอร์เนีย ระดับปริญญาโทและปริญญาเอกที่มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด มลรัฐแมสซาชูเซตส์ ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยที่ดีที่สุดแห่งหนึ่งของโลก

ดร.สุรินทร์ พิศสุวรรณ
เมื่อครั้งไปร่วมประชุม
สหประชาชาติ
ที่นครนิวยอร์ก

ดร. สุรินทร์ฯ เป็นคนไทยคนแรก ๆ ที่ได้รับทุนจากสมาคมรัฐศาสตร์อเมริกัน (American Political Science Association) ไปฝึกงานเป็น Congressional Fellow หรือผู้ช่วยของสมาชิกรัฐสภาสหรัฐฯ เป็นเวลาเกือบหนึ่งปี ในช่วงปี 2526–2527 โดยทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยของนางเจอรัลดีน เฟอร์ราโร อดีต ส.ส. พรรคเดโมแครตจากมลรัฐนิวยอร์ก ซึ่งเป็นสตรีคนแรกที่ลงชิงตำแหน่งรองประธานาธิบดีสหรัฐฯ โดย ดร. สุรินทร์ฯ ทำหน้าที่ต่าง ๆ ได้อย่างดียิ่ง รวมทั้งการช่วยเขียนคำกล่าวในโอกาสต่าง ๆ สำหรับนางเฟอร์ราโร ทำให้ฝีมือของคนไทยเป็นที่ประจักษ์ในรัฐสภาสหรัฐฯ และเป็นจุดเริ่มต้นของสายสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นระหว่าง ดร. สุรินทร์กับนักการเมืองสหรัฐฯ อีกจำนวนมากในเวลาต่อมา อาทิ นายวิลเลี่ยม โคเฮน อดีตรัฐมนตรีกลาโหมสหรัฐฯ และนางแมดดาลีน อัลไบรท์ อดีตรัฐมนตรีต่างประเทศสหรัฐฯ

ถึงแม้ว่า ดร. สุรินทร์ฯ จะไม่ได้เป็น “ลูกหม้อ” กระทรวงการต่างประเทศ แต่เป็น “ผู้ใหญ่” ที่ข้าราชการกระทรวงการต่างประเทศให้ความเคารพนับถือเสมือนเป็นเลือดเนื้อเชื้อไขของกระทรวง “บัวแก้ว” คนหนึ่ง สืบเนื่องจากการที่ท่านได้ดำรงตำแหน่งที่กระทรวงการต่างประเทศทั้งในฐานะรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ เป็นเวลารวมกันกว่า 6 ปี โดยภายหลังจากการพ้นตำแหน่งไปแล้ว ท่านก็ยังคงทำงานในหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงการต่างประเทศ และสนับสนุนงานของกระทรวงการต่างประเทศมาโดยตลอด

ดร. สุรินทร์ฯ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศที่ไม่น้อยหน้าใครในเวทีการทูต และเป็นที่เชิดหน้าชูตาคนหนึ่งของประเทศในระหว่างการพบปะหารือกับผู้นำประเทศอื่น ๆ ดร. สุรินทร์ฯ เป็นผู้มีความรอบรู้ในประเด็นการเมืองระหว่างประเทศต่าง ๆ เป็นอย่างดี ทั้งด้วยความสนใจส่วนตัวและติดตามมาโดยตลอด รวมทั้งจากการศึกษาแฟ้มประเด็นสนทนามาล่วงหน้า ทำให้ท่านสามารถแสดงความคิดเห็นได้เป็นอย่างดีและมีความลึกซึ้งในเรื่องต่าง ๆ ที่ผู้นำต่างประเทศสอบถาม ดังนั้น ความคิดเห็นของท่านจึงได้รับการเชื่อฟังและยอมรับอยู่เสมอ

ดร. สุรินทร์ฯ เป็นผู้ที่มีความคิดก้าวหน้า โดยไม่เคยเกรงกลัวที่จะเสนอแนวความคิดที่อาจสวนทางกับแนวคิดสายหลัก ผู้เขียนยังคงจำได้เมื่อครั้งที่ติดตาม ดร. สุรินทร์ฯ ไปประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนครั้งที่ 31 ที่กรุงมะนิลา เมื่อเดือนกรกฎาคม 2541 ซึ่งเป็นการประชุมครั้งแรกของ

ดร. สุรินทร์ฯ นับแต่เข้ารับตำแหน่งเป็นรัฐมนตรีต่างประเทศ “ป้ายแดง” ท่ามกลางรัฐมนตรีประเทศอื่น ๆ อีก 9 ประเทศ ที่มีความชำนาญกว่า แต่ ดร. สุรินทร์ฯ ก็ไม่ได้ลังเลใจที่จะเสนอแนวความคิดเรื่อง “Flexible Engagement” ที่มีนัยขัดกับหลักการไม่แทรกแซงในกิจการภายในของประเทศอื่น ซึ่งประเทศอาเซียนถือว่า เป็นหลักการสำคัญ ทั้งนี้ แม้ว่าแนวคิดของ ดร. สุรินทร์ฯ จะไม่ได้รับการยอมรับอย่างเต็มที่นักจากรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนส่วนใหญ่ในขณะนั้น ซึ่งอาจรู้สึกว่า รัฐมนตรีหน้าใหม่ของไทยกำลัง “กวนน้ำให้ขุ่น” แต่ข้อเสนอของ ดร. สุรินทร์ฯ ก็ได้จุดประกายความคิดสำหรับอาเซียนในเวลาต่อมาเกี่ยวกับความจำเป็นที่ประเทศอาเซียนจะต้องมีการหารือกันบ้างเกี่ยวกับเหตุการณ์ภายในของประเทศสมาชิกที่อาจส่งผลกระทบต่อประเทศเพื่อนบ้านได้

ภายหลังพ้นตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศไปแล้ว ก้าวต่อไปในเส้นทางชีวิตของ ดร. สุรินทร์ฯ คือ การดำรงตำแหน่งบริหารในองค์การระหว่างประเทศ ซึ่งก็มีโอกาสและความเป็นไปได้หลายทาง และในที่สุดแล้วก็ไปลงตัวด้วยการรับตำแหน่งเลขาธิการอาเซียนเมื่อปี 2551 นับเป็นชาวไทยคนที่สองต่อจากท่านปลัดแผน วรรณเมธี ที่ดำรงตำแหน่งดังกล่าว และต้องถือว่า ดร. สุรินทร์ฯ เป็นเลขาธิการอาเซียนที่มีผลงานโดดเด่นที่สุดคนหนึ่ง ดังเป็นที่ประจักษ์จากการระดมความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมสำหรับประเทศเมียนมาในช่วงพายุหมุนนาร์กิสเมื่อปี 2551 นอกจากนั้น ดร. สุรินทร์ฯ ยังได้เดินสายไปกล่าวปาฐกถาเกี่ยวกับอาเซียนในประเทศต่าง ๆ ช่วยทำให้อาเซียนเป็นที่รู้จักยิ่งขึ้นในเวทีโลก

นอกจากด้านการต่างประเทศ เรื่องศาสนาเป็นอีกเรื่อง ที่ ดร. สุรินทร์ พิศสุวรรณ ให้ความสนใจเป็นอย่างมาก

ถึงแม้ว่า ดร. สุรินทร์ฯ จะก้าวเดินสู่เส้นทางการเมืองระหว่างประเทศ แต่ท่านยังคงความเป็นครูอยู่ตลอดเวลา โดยเห็นว่า การศึกษาเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดในการส่งเสริมทรัพยากรมนุษย์และสร้างโอกาสให้แก่ประชาชน คุณลักษณะนี้ทำให้ ดร. สุรินทร์ฯ ยึดเส้นทางการเป็นอาจารย์ที่คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เป็นเวลากว่าสิบปี ระหว่างปี 2518–2529 และภายหลังจากที่ ดร. สุรินทร์ฯ พ้นจากตำแหน่งเลขาธิการอาเซียน เมื่อปี 2555 ท่านก็ยังคงเดินสายเป็นวิทยากรตามสถาบันการศึกษาและเวทีการอภิปรายทั้งในและต่างประเทศอยู่เป็นประจำ รวมทั้งเป็นอาจารย์พิเศษที่มหาวิทยาลัยอ๊อกซ์ฟอร์ด ประเทศอังกฤษ ทั้งนี้ เป็นที่ทราบกันในหมู่ผู้ใกล้ชิดว่า หากมีตำแหน่งในรัฐบาลที่จะจัดตั้งขึ้นต่อไปในอนาคต ตำแหน่งที่ ดร. สุรินทร์ฯ สนใจมากที่สุดคือ ตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เพราะเห็นว่า เป็นตำแหน่งที่สำคัญในการปูพื้นฐานสำหรับเยาวชน ซึ่งจะเป็นผู้นำประเทศต่อไปในอนาคต

ดร. สุรินทร์ พิศสุวรรณ นับเป็นนักพูดในที่สาธารณะที่เก่งกาจที่สุดคนหนึ่งของประเทศไทย

ทางด้านการเมืองภายในประเทศนั้น ดร. สุรินทร์ฯ เป็นนักการเมืองที่ประสบความสำเร็จอย่างยิ่ง โดยได้รับการเลือกตั้งเป็น ส.ส. จังหวัดนครศรีธรรมราช ติดต่อกัน 8 สมัย นับแต่ลงสมัครรับเลือกตั้งเมื่อปี 2529 และถึงแม้หน้าที่ในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศจะทำให้ ดร. สุรินทร์ฯ ต้องเดินทางไปต่างประเทศอยู่เสมอและอยู่ห่างประชาชนในเขตเลือกตั้งไปบ้าง แต่ท่านก็ไม่เคยลืมประชาชน และทุกครั้งระหว่างเดินทางบนเครื่องบิน ก็มักจะใช้เวลาหลายชั่วโมงในการเขียนไปรษณียบัตรถึงบุคคลต่าง ๆ ด้วยข้อความสั้น ๆ แต่ทำให้ผู้รับเกิดความรู้สึกว่า พวกเขายังอยู่ในความนึกคิดของ ดร. สุรินทร์ฯ เสมอ หลายครั้งจากการเดินทางไปประเทศในตะวันออกกลาง ดร. สุรินทร์ฯ สามารถหาทุนการศึกษาสำหรับเด็กในโรงเรียนปอเนาะของจังหวัดนครศรีธรรมราชและจังหวัดอื่น ๆ เพื่อให้เด็กเหล่านั้นได้รับการศึกษาที่ดีขึ้นและได้โอกาสที่จะเจริญก้าวหน้าต่อไป

ดร. สุรินทร์ฯ เป็นชาวมุสลิมที่มีความเข้าใจเป็นอย่างดีเกี่ยวกับศาสนาอิสลามและศาสนาอื่น ๆ โดยเชื่อว่า ทุกศาสนาย่อมสอนให้ผู้นับถือศาสนานั้นเป็นคนดี ทั้งนี้ ในสุนทรพจน์ต่าง ๆ ของ ดร. สุรินทร์ฯ มักจะอ้างอิงหลักศาสนาต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นอิสลาม พุทธ คริสต์ ฯลฯ ดร. สุรินทร์ฯ เป็นผู้หนึ่งที่เชื่อว่าสันติภาพจะเกิดขึ้นได้ในโลกก็โดยที่ศาสนาต่าง ๆ หันหน้าเข้าหากันแทนการแข่งขันพยายามเอาชนะซึ่งกันและกัน ท่านจึงผลักดันแนวความคิดเรื่อง interfaith dialogue ให้มีการเสวนากันระหว่างศาสนาต่าง ๆ เพื่อสร้างความเข้าใจที่ดีขึ้นระหว่างกัน

ดร. สุรินทร์ฯ นับเป็นนักพูดในที่สาธารณะที่เก่งกาจที่สุดคนหนึ่งของประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ โดยสามารถร้อยเรียงเรื่องราวต่าง ๆ ในสุนทรพจน์แต่ละครั้งได้อย่างน่าสนใจ และสะกดให้ผู้ฟังติดตามด้วยความตั้งใจ สุนทรพจน์ของท่านมักมีความชัดเจน ลึกซึ้ง แฝงไปด้วยหลักปรัชญาและข้อคิด รวมทั้งคำพังเพยและคำพูดที่ยกมาจากวรรณคดีเพื่อให้เห็นภาพได้ชัดเจนขึ้น แม้กระทั่งการอภิปรายเป็นภาษาอังกฤษ ท่านก็สามารถกล่าวได้ไม่แพ้เจ้าของภาษา โดยการฝึกด้วยตัวเองจากการรับฟังและอ่านสุนทรพจน์ของบุคคลสำคัญของโลกที่มีความสามารถในการพูด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สุนทรพจน์ของนายจอห์น เอฟ เคนเนดี้ อดีตประธานาธิบดีสหรัฐฯ ซึ่ง ดร. สุรินทร์ฯ ชื่นชมเป็นอย่างมาก นอกจากนั้น ดร. สุรินทร์ฯ สามารถลุกขึ้นพูดปากเปล่าในที่สาธารณะได้อย่างดีเยี่ยม โดยไม่ได้เตรียมตัวมาก่อน และได้สร้างความประทับใจให้กับผู้ฟังทุกครั้ง

ดร.สุรินทร์ พิศสุวรรณ ปาฐกถาพิเศษในโอกาสครบรอบ 50 ปี ของการสถาปนาอาเซียนในหัวข้อ “ASEAN@50: For Now and Posterity”

แม้ประเทศไทยจะมีบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในด้านต่าง ๆ ไม่เป็นรองชาติอื่น แต่เราต้องยอมรับว่า ประเทศเราไม่ค่อยมีบุคคลที่ถือว่าเป็น “ระดับอินเตอร์” ที่พร้อมจะมีบทบาทอย่างเต็มที่ในเวทีระหว่างประเทศ ในช่วงที่ผ่านมา เราได้เห็นผู้หลักผู้ใหญ่ของบ้านเมือง เช่น พระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าวรรณไวทยากร กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ อดีตนายกรัฐมนตรี อานันท์ ปันยารชุน ดร. ศุภชัย พานิชภักดิ์ และ ดร. สุรเกียรติ์ เสถียรไทย ที่มีตำแหน่งและบทบาทเป็นที่รู้จักในเวทีพหุภาคีระหว่างประเทศ สำหรับ ดร. สุรินทร์ฯ นั้น ก็เป็นอีกผู้หนึ่งที่มีผลงานอย่างโดดเด่นและเป็นที่ยอมรับจากต่างประเทศ อีกทั้งยังได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการระหว่างประเทศหลายคณะ เช่น Commission on Human Security ของสหประชาชาติ World Commission on the Social Dimension

of Globalization ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ และคณะกรรมการที่ปรึกษาของ Council on Foreign Relations และ International Crisis Group

เมื่อมองย้อนไปถึงประวัติอันโดดเด่นและเต็มไปด้วยการต่อสู้เพื่อแสวงหาความเป็นเลิศของ ดร. สุรินทร์ฯ แล้ว ผู้เขียนอดชื่นชมและเสียดายไม่ได้ที่ประเทศไทยได้สูญเสียบุคคลที่สร้างชื่อเสียงให้แก่ประเทศในเวทีโลกเป็นอย่างมากอีกท่านหนึ่ง ในขณะเดียวกัน ผู้เขียนก็หวังว่า เรื่องราวของ ดร. สุรินทร์ฯ จะเป็นแรงบันดาลใจให้เยาวชนรุ่นหลังได้เจริญรอยตามท่านและมีบทบาทนำในเวทีการเมืองระหว่างประเทศเช่นกันในอนาคตข้างหน้า

ASEAN DAY
งานวันอาเซียน 2018

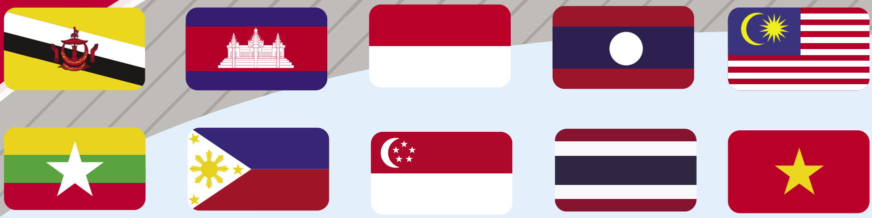

กระทรวงการต่างประเทศได้จัดงานวันอาเซียน เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2561 โดยมีนายดอน ปรมัตถ์วินัย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ เป็นประธานในพิธีเชิญธงอาเซียนขึ้นสู่ยอดเสาและพิธีเปิดงานที่กระทรวงการต่างประเทศ ซึ่งมีผู้บริหารกระทรวงการต่างประเทศและคณะทูตประเทศสมาชิกอาเซียนเข้าร่วมเป็นจำนวนมาก

ในวันงานมีการแข่งขันตอบปัญหาอาเซียน นิทรรศการอาเซียน และซุ้มกิจกรรมต่าง ๆ สำหรับเยาวชนจากโรงเรียนต่าง ๆ ที่เข้าร่วมประมาณ 80 โรงเรียน พร้อมทั้งงานเปิดตัวหนังสือ “50 ปีของไทยในอาเซียน” และงานเสวนาวิชาการหัวข้อ “วาระประธานอาเซียนของไทยในปี 2562 : โอกาสและความท้าทาย” โดยมี ดร. สุริยา จินดาวงษ์ อธิบดีกรมอาเซียน ดร.ดามพ์ สุคนธทรัพย์ ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการการต่างประเทศ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ และบรรณาธิการหนังสือ และ ดร. จิตริยา ปิ่นทอง นายกสมาคมอาเซียน-ประเทศไทย ร่วมเสวนา โดยได้เล่าถึงพัฒนาการของ

อาเซียนในด้านการเมือง ความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม พร้อมทั้งการเตรียมความพร้อมในการดำรงตำแหน่งประธานอาเซียนของไทยในปีหน้า โดยย้ำว่า ไทยจะเสริมสร้างประชาคมที่มีความเข้มแข็งและมีพลวัตสูง โดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง และมุ่งหน้าสู่อนาคต โดยให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ 3 ด้าน ได้แก่ ความเชื่อมโยง ความยั่งยืน และการมองไปข้างหน้า เพราะการเป็นประธานอาเซียนไม่ใช่แค่เรื่องระหว่างรัฐบาลของแต่ละประเทศสมาชิกเท่านั้น แต่ประชาชนทั้งประเทศคือ เจ้าภาพร่วมกัน

ASEAN Day
8 August 2018

ASEAN DAY 2018

ASEAN Day

ASEAN ROOM
ประมวลภาพพิธีส่งมอบห้องสมุดอาเซียนระหว่างปี 2557 - ปัจจุบัน

#ASEANThailand
ASEAN Day
8 August 2018
Vithes Samosorn, Ministry of Foreign Affairs

งานเปิดตัวหนังสือ 50 ปี ของไทยในอาเซียน
และการเสวนาทางวิชาการในหัวข้อ
วาระประธานอาเซียนของไทยในปี 2562 : โอกาสและความท้าทาย
วันพุธที่ 8 สิงหาคม 2561 ณ ห้องนราธิป กระทรวงการต่างประเทศ

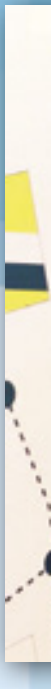

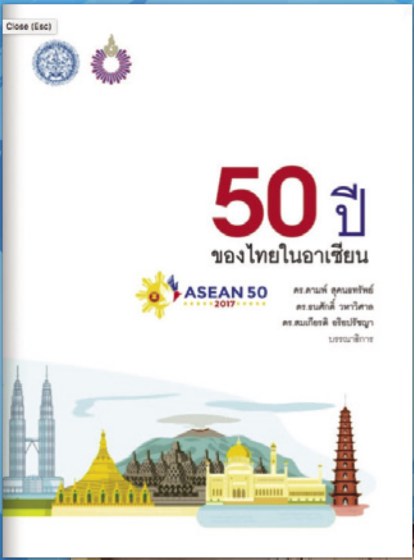
Close (Esc)
50 ปี
ของไทยในอาเซียน
ASEAN 50
2017

ASEAN Day
ASEAN DAY

asean
Laos

เรื่อง ชลทิพา วิญญุนาวรรณ
นักการทูตชำนาญการ (ที่ปรึกษา) กรมสารนิเทศ

สมาคมอาเซียน-ประเทศไทย

"อาเซียน" เกิดขึ้นที่ประเทศไทยเมื่อปี 2510 หรือเมื่อ 51 ปีมาแล้ว และ "ประชาคมอาเซียน" ได้เริ่มต้นขึ้นเมื่อปี 2558 แต่ท่านทราบหรือไม่ว่า เรามีสมาคมอาเซียนในประเทศไทยสำหรับประชาชนทั่วไปที่สนใจเรื่องอาเซียนและไทยยังเป็นประเทศแรกที่ได้จัดตั้ง "สมาคมอาเซียน-ประเทศไทย" ขึ้นอีกด้วย

ผู้เขียนมีโอกาสสัมภาษณ์ ดร. จิตริยา ปิ่นทอง นายกสมาคมอาเซียน-ประเทศไทย อดีตเอกอัครราชทูตและรองปลัดกระทรวงการต่างประเทศ จึงขอนำเรื่องเกี่ยวกับสมาคมอาเซียน-ประเทศไทยมาฝากผู้อ่าน เพื่อทำความรู้จักที่มาและบทบาทหน้าที่ของสมาคมนี้ไปพร้อม ๆ กัน รวมถึงประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับอาเซียน

ที่มาของการจัดตั้งสมาคมฯ

สมาคมอาเซียน-ประเทศไทย (ASEAN Association-Thailand หรือ A.A.T.) จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2551 ตามแผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (พ.ศ. 2552-2558) ที่ต้องการให้มีสมาคมหรือองค์กรทำหน้าที่ติดต่อกับภาคประชาชนภายในแต่ละประเทศและสนับสนุนการสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียนและความรู้สึกร่วมของการเป็นประชาคมอาเซียน โดยเป็นองค์กรไม่แสวงผลกำไร ได้รับเงินสนับสนุนจากกระทรวงการต่างประเทศโดยกรมอาเซียนและเงินค่าสมาชิก ปัจจุบัน มีสมาชิกประมาณ 2,150 คน และมีคณะกรรมการ 25 คน โดยเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในด้านต่าง ๆ ทำหน้าที่บริหารสมาคมฯ ให้ข้อคิดเห็นและคำปรึกษาในด้านต่าง ๆ ตามความชำนาญ เช่น การเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ตลอดจนใช้เครือข่ายในการทำงานและประชุมวางแนวทางในการจัดกิจกรรมของสมาคมฯ

ภารกิจหลักของสมาคมฯ

ภารกิจหลักของสมาคมฯ คือ การช่วยขับเคลื่อนภารกิจที่สำคัญต่าง ๆ ของกระทรวงการต่างประเทศ ตลอดจนเสริมสร้างความตระหนักรู้ถึงการเกิดประชาคมอาเซียนและปลูกฝังความรู้สึกในอัตลักษณ์อาเซียนผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การจัดทำจดหมายข่าวรายไตรมาสเพื่อแจกจ่ายแก่สมาชิก การจัดส่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องพัฒนาการและความเคลื่อนไหวในระดับราชการของอาเซียนให้สมาชิกเป็นประจำทุกสัปดาห์ การจัดประชุมคณะกรรมการสมาคมฯ และการประชุมใหญ่สามัญประจำปี การประชุมเชิงปฏิบัติการ งานเสวนา การบรรยาย การปาฐกถาพิเศษ และโครงการสมาคมฯ สัญจร รวมถึงการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสถาบันวิชาการต่าง ๆ ทั้งมหาวิทยาลัยและโรงเรียน เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมและเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเรื่องประชาคมอาเซียนให้กับประชาชน

กิจกรรมที่น่าสนใจของสมาคมฯ

สมาคมฯ ได้จัดกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ โดยร่วมกับกระทรวงการต่างประเทศ มหาวิทยาลัยและสถาบันต่าง ๆ เช่น มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาทิ การบรรยายและการเสวนาทางวิชาการ โดยมีการหยิบยกประเด็นต่าง ๆ ในอาเซียนเพื่อหารือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับนักวิชาการและผู้มีประสบการณ์ของประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อสรุปและจัดทำประเด็นและข้อเสนอแนะทางนโยบายในเรื่องที่น่าสนใจในรูปแบบของสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือและบทความ ตลอดจนระดมสมองและให้ทัศนะที่เป็นประโยชน์ต่อการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียนที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลางและการเตรียมตัวสำหรับการเป็นประธานอาเซียนของไทยในปี 2562 รวมถึงการจัดโครงการสัญจรเพื่อเตรียมความพร้อมนักศึกษาไทยจากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ สู่ประชาคมอาเซียน โดยจัดให้มีสัมมนาเชิงปฏิบัติการที่เน้นให้นักศึกษาได้มีโอกาสเรียนรู้จากประสบการณ์จริงจากการร่วมกิจกรรมและงานกลุ่ม การร่วมรับฟังแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นกับนักศึกษาจากประเทศในภูมิภาคอาเซียนกว่า 100 คน เป็นต้น

ไทยได้ประโยชน์อะไรจากอาเซียน

หลายคนตั้งคำถามว่า ประเทศไทยได้ประโยชน์อะไรจากการเป็นสมาชิกอาเซียน ซึ่งท่านทูตได้ให้ทัศนะไว้อย่างน่าสนใจว่า

“ความร่วมมือในอาเซียนเป็นในระดับราชการที่วางกรอบความร่วมมือ กฎเกณฑ์ หรือมาตรฐานร่วมกันเพื่อประโยชน์ร่วมกัน ประชาชนได้ประโยชน์ แต่เป็นสิ่งที่มองไม่เห็นเพราะเมื่อเกิดสันติภาพ เสถียรภาพและความมั่นคงในภูมิภาค ก็ทำให้เกิดโอกาสที่จะร่วมมือกันพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุนที่เป็นประโยชน์ แต่เราอาจไม่ตระหนัก ถ้ายังมีความขัดแย้งกันอยู่ในภูมิภาค โอกาสสร้างความกินดีอยู่ดีและความมั่งคั่งคงไม่เกิดขึ้นอย่างทุกวันนี้”

ประโยชน์จากการเป็นประธานอาเซียน

ในปี 2562 ไทยจะเป็นประธานอาเซียน หลายคนสงสัยว่า เราจะได้ประโยชน์อะไรเป็นพิเศษจากการเป็นประธานอาเซียน

“แต่ละประเทศสมาชิกจะหมุนเวียนกันเป็นประธานปีละครั้ง แต่ละครั้งจะมีประเด็นที่ต้องการผลักดันหรือสานต่อ ซึ่งสิทธิพิเศษของประธาน คือ การวางแนวทางหลักว่า อาเซียนควรให้ความสำคัญในด้านใด โดยต้องได้รับความเห็นพ้องต้องกันจากสมาชิกด้วย ไทยมักใช้โอกาสในการเป็นประธานอาเซียนเน้นประเด็นที่เราให้ความสำคัญในแต่ละช่วง เช่น การเมือง ความมั่นคง และสังคม ครั้งนี้ เราคงให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่องกับความยั่งยืนของการพัฒนาที่มีคนเป็นศูนย์กลาง โดยประชาชนต้องได้รับโอกาสและประโยชน์อย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

อะไรคือความท้าทายของอาเซียนในขณะนี้

ความเปลี่ยนแปลงในช่วง 50 ปีที่ผ่านมา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ นับตั้งแต่การก่อตั้งอาเซียน กลายเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อสภาพการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม เช่น การค้าเสรี การจ้างงาน ทักษะในการทำงาน การศึกษา เทคโนโลยีและโลกที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้รูปแบบการผลิต การค้า และการบริโภคเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย เช่น ในอดีต “เศรษฐศาสตร์” คือ วิชาการจัดสรรทรัพยากรเพื่อการผลิต แต่ขณะนี้ธุรกรรมหรือการซื้อขายเกิดขึ้นได้ทุกที่ทุกเวลา โดยผู้ซื้อผู้ขายไม่จำเป็นต้องมาพบกัน

ที่ผ่านมา อาเซียนมีบทบาทนำและประเทศคู่เจรจาของอาเซียนต่างชื่นชมความสำเร็จของอาเซียนในการเสริมสร้างความมั่งคั่งในภูมิภาคและความร่วมมือที่สร้างสรรค์ในเวทีโลก

"อาเซียนเป็นประเด็นหลักในการดำเนินนโยบายต่างประเทศของไทยและประเทศสมาชิกมานาน ในขณะที่ประเทศคู่เจรจาอาเซียนต่างเรียกร้องให้อาเซียนเป็นตัวกลางหรือศูนย์กลางต่อไป ท่ามกลางสภาพแวดล้อมใหม่ที่ภูมิรัฐศาสตร์ของภูมิภาคและโลกกำลังอยู่ในช่วงเปลี่ยนผ่าน แต่ความท้าทาย คือ อาเซียนจะยังสามารถดำรงความเป็นหนึ่งเดียวและก้าวต่อไปได้อย่างมั่นคงในฐานะแกนกลางในการกำหนดแนวทางในการดำเนินความสัมพันธ์กับประเทศต่าง ๆ ได้ต่อไปหรือไม่"

การเข้าเป็นสมาชิกอาเซียนของติมอร์-เลสเต

อีกประเด็นที่กำลังเป็นที่สนใจของคนทั่วไป คือ การเข้าเป็นสมาชิกอาเซียนของติมอร์-เลสเต ประเทศหมู่เกาะขนาดเล็กที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งได้แสดงความประสงค์ขอเข้าเป็นสมาชิกอาเซียนเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2554 ปัจจุบันอาเซียนกำลังพิจารณาหารือกันเพราะหลักเกณฑ์การรับสมาชิกใหม่ต้องคำนึงถึงความพร้อมของประเทศที่จะเข้าร่วมในทุกด้านและทุกประเทศสมาชิกอาเซียนจะต้องเห็นชอบร่วมกันด้วย ซึ่งท่านทูตมองว่า

"ไทยสนับสนุนให้ติมอร์ฯ เข้าเป็นสมาชิกตั้งแต่แรกที่ติมอร์ฯ แสดงความประสงค์เพราะมีที่ตั้งทางภูมิศาสตร์อยู่ในภูมิภาคอยู่แล้ว และการขยายสมาชิกภาพน่าจะเป็นผลดีกับอาเซียนโดยรวม เรื่องความพร้อมของประเทศในการเข้าเป็นสมาชิกอาเซียนเป็นประเด็นที่ถกเถียงกันมาตั้งแต่การรับสมาชิกอาเซียนใหม่ คือ เวียดนาม ลาว เมียนมา และกัมพูชา แต่ในที่สุดก็ดูแลกันไปได้ด้วยดี ไม่น่าจะเป็นปัญหา แต่ต้องใช้เวลา"

เรื่องฝากอยากบอก

กล่าวถึงตรงนี้ เราคงเห็นภาพได้ชัดเจนมากขึ้นแล้วว่า ประเทศไทยกับอาเซียนมีความเชื่อมโยงกันอย่างใกล้ชิดและอาเซียนได้เอื้อประโยชน์ต่อเราทุกคนไม่ทางตรงก็ทางอ้อม

หากผู้อ่านต้องการติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวของอาเซียนเป็นประจำทุกสัปดาห์และได้รับจดหมายข่าวของสมาคมฯ ทุก 3 เดือน รวมถึงสิทธิ์ในการเข้าประชุมสามัญประจำปีและร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ ของสมาคมฯ สามารถติดตามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่เว็บไซต์ www.aseanthailand.org และอีเมล์ aseanthailand@hotmail.com และสามารถเลือกสมัครเป็นสมาชิกสมาคมฯ ได้ถึง 4 ประเภท คือ

- ประเภทตลอดชีพ
- ประเภทรายปี
- สมาชิกสมทบ
- ประเภทองค์กร/สถานศึกษา ได้แก่ ข้าราชการ นักศึกษา นักเรียน ประชาชนทั่วไป หน่วยงานราชการ เอกชนและสถานศึกษาทั่วประเทศไทยและประเทศในอาเซียน

ก่อนจากกัน ขอฝากทิ้งท้ายไว้ว่า "แม้ประเทศไทยจะมีสมาคมที่ทำหน้าที่หลักในการเสริมสร้างความตระหนักรู้และปลูกฝังความรู้สึกร่วมในอัตลักษณ์อาเซียนผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้คนไทยเข้าใจและใช้ประโยชน์จากอาเซียนได้มากที่สุด แต่สมาคมฯ และกระทรวงการต่างประเทศโดยกรมอาเซียนซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบด้านนโยบาย คงไม่สามารถสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับเรื่องอาเซียนในหมู่คนไทยได้โดยลำพัง เราทุกคนและทุกภาคส่วนต้องมีส่วนร่วมในการปลูกฝังให้คนรู้สึกว่า "เป็นคนไทย" และ "เป็นอาเซียน" และต้องทำตั้งแต่เด็ก ซึ่งทุกโรงเรียนจะมีส่วนช่วยได้มากที่สุด โดยกระทรวงการต่างประเทศสามารถสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียนได้เพราะอาเซียนเป็นเรื่องระดับชาติและมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมากมาย"

20 ปี วิทยุสราญรมย์

เรื่อง **ชลทิพา วิญญุนาวรรณ**
นักการทูตชำนาญการ (ที่ปรึกษา)
กองประชาสัมพันธ์การทูตสาธารณะ กรมสารนิเทศ

จากตำนาน “วิทยุเอเชียเสรี”
ในยุคมี สงครามเย็น เป็นสองฝ่าย
โลกเสรี สื่อข่าวสาร ผ่านเมืองไทย
ออกอากาศ ทั่วกว้างไกล หลายอาณา

สู่ “วิทยุสราญรมย์” ในวันนี้
สถานี คลื่นความถี่ AM 1575
เชื่อมการทูต การต่างประเทศ กับประชา
ด้วยสาระ ข่าวนานา เพื่อคนไทย

เน้นเข้าถึง คนใกล้ไกล ไทยน้องพี่
หลากรายการ สาระดี ที่จัดไว้
“รอบบ้านเรา” “วงวรรณกรรม” ยังจำได้
“คุยกับสุรพล” อีสานสไตล์ ไม่ซ้ำกัน

“เกษตรน่ารู้” “เพื่อนประมง” ตรงสาระ
ปกิณกะ “ดาวดวงน้อย” ร้อยสีสัน
“วารสารฯ” ไตรมาสเหมือน เพื่อนคู่กัน
20 ปี สู่ปัจจุบัน ยึดมั่นประชา

“วิทยุการทูตเพื่อคนไทย”
มุ่ง “ก้าวไกล เพื่อไทย ทันโลก” กว่า
สู่ “การทูตดิจิทัล” ไทยพัฒนา
เข้าถึงประชา พาไทยล้ำ นำยั่งยืน

เรื่อง พิษณุ จันทร์วิทัน
อดีตเอกอัครราชทูตและรองปลัดกระทรวงการต่างประเทศ

20 ปี วิทยุสราญรมย์

วันวานที่ผ่านไป

ปีนี้วิทยุสราญรมย์ มีอายุครบ 20 ปี

ผมเสียดายที่ไม่อาจไปร่วมกิจกรรมของทางสถานีได้ แต่ยินดีที่ได้เห็นว่าตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา สถานีวิทยุเล็ก ๆ ในกระทรวงการต่างประเทศของเรายังก้าวเดินไปข้างหน้าด้วยการขับเคลื่อนของข้าราชการรุ่นใหม่ที่เต็มไปด้วยพลังของการทำงาน

แล้วก็ทำให้นึกไปถึงวันเก่า ๆ

วันที่ผมกับข้าราชการกองวิทยุกระจายเสียงได้ร่วมกันจัดตั้งสถานีวิทยุสราญรมย์ขึ้นเมื่อปี 2551 โดยปรับเปลี่ยนมาจากสถานีวิทยุเอเชียเสรี หรือ Voice of Free Asia

ทุกวันนี้ผมเชื่อว่า ข้าราชการกระทรวงเราหลายคนก็อาจจะไม่คุ้นกับชื่อสถานีวิทยุเอเชียเสรี สถานีวิทยุซึ่งดำเนินงานโดยกระทรวงการต่างประเทศ จัดตั้งมาตั้งแต่ปี 2511 ท่ามกลางบรรยากาศของสงครามเย็นระหว่างโลกเสรีกับประเทศในค่ายสังคมนิยม งานหลักคือ การจัดส่งข่าวสารจากโลกเสรีเข้าไปสู่ผู้ฟังในประเทศสังคมนิยม

หลังปี 2518 เวียดนามและลาวได้เป็นประเทศสังคมนิยมเต็มรูปแบบ บทบาทของสถานีวิทยุเอเชียเสรีในด้านข่าวสารก็ยิ่งเด่นชัด

เมื่อบรรยากาศทางการเมืองในภูมิภาคเปลี่ยนแปลงไป ภารกิจหลักของวิทยุเอเชียเสรีก็หมดไป จนกระทั่งเมื่อปี 2541 ซึ่งเป็นปีที่ออกอากาศมาครบ 30 ปี วิทยุเอเชียเสรีก็ปิดตัวลงพร้อม ๆ กับการถือกำเนิดของวิทยุสราญรมย์ดังที่เห็นในปัจจุบัน

ด้วยกำลังส่งในระบบ AM ระดับ 1,000 กิโลวัตต์ ซึ่งนับว่าสูงที่สุดในภูมิภาค พวกเราจึงมุ่งสร้างประโยชน์ให้กับพี่น้องประชาชนคนไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ห่างไกล หรือในประเทศเพื่อนบ้านที่ไกลออกไปถึงประเทศจีนตอนใต้ เพราะคลื่นวิทยุ ระบบ AM มิใช่คลื่นที่คนในเมืองใหญ่ ๆ หรือในกรุงเทพฯ ฟังกันอีกต่อไป

งานแรกของเรา คือ การปรับกระแสคลื่นของการออกอากาศให้ครอบคลุมทั่วประเทศและในท้องทะเลอ่าวไทย

แต่เดิมเป้าหมายของเอเชียเสรีคือ ประเทศจีนและประเทศทางเหนือกับตะวันออกเฉียงเหนือของไทย กระแสคลื่นหรือทิศทางของการออกอากาศเบนเข็มหรือพุ่งไปทางนั้น ดังนั้น จึงไม่ใช่เรื่องแปลกที่วิทยุเอเชียเสรีรับฟังได้ไกลถึงเวียดนามเหนือและยูนนาน แต่ทางทิศใต้นั้น แค่นครปฐมก็แทบจะฟังไม่รู้เรื่องเสียแล้ว

เราได้ขอให้สถานีเสียงอเมริกาแม่ข่ายปรับเปลี่ยนการออกอากาศในช่วงของวิทยุสราญรมย์ โดยให้ครอบคลุมทั่วประเทศไทย เพียงสามเดือนต่อมาทุกอย่างก็เสร็จเรียบร้อยอย่างไม่น่าเชื่อ

ด้วยความร่วมมือของคริส เทลลาดิลลา ฝ่ายเทคนิคของสถานีถ่ายทอดสัญญาณของวิทยุเสียงอเมริกา มืออาชีพจากวอชิงตัน และกิตติศักดิ์ กล่อมจิตต์ ข้าราชการกองวิทยุที่ผมมอบหมายให้เป็นผู้ประสานงาน ตระเวนไปทดสอบ

สัญญาณในหลายพื้นที่ ในขณะที่ผมและเพื่อนข้าราชการในกองต้องวุ่นอยู่กับการจัดผังรายการเพื่อตอบสนองแผนการออกสู่ชนบททางวิทยุ

เมื่อทุกอย่างเข้าที่และแน่ใจว่า คลื่น 1575 kHz ของเรารับฟังได้ทั่วไทยแล้ว กองวิทยุกระจายเสียงก็จัดงานเลี้ยงรับรองขึ้นที่สนามหน้ากรมสารนิเทศ โดยเชิญผู้แทนจากสถานทูตต่าง ๆ ในกรุงเทพฯ มาร่วม มีวงดนตรีจากกองดุริยางค์ทหารเรือมาร่วมบรรเลงสร้างบรรยากาศ การจัดงานครั้งนี้ก็เพื่อเปิดตัวสถานีวิทยุสราญรมย์อย่างเป็นทางการด้วย

พอถึงวันที่เริ่มจัดรายการวันแรก ในฐานะนายสถานีวิทยุสราญรมย์คนแรก ผมตื่นเต้นมากเพราะรู้ดีว่า นี่คือการเปิดหน้าประวัติศาสตร์อีกหน้าหนึ่งของกระทรวงเราในการสัมผัสกับพี่น้องผู้ฟังในชนบทโดยตรง วิทยุสราญรมย์ คือ วิทยุแห่งแรกที่เป็นสื่อกลางระหว่างประชาชนในพื้นที่ห่างไกลกับกระทรวงการต่างประเทศ !!

ประมาณสี่เดือนเดือนหลังการจัดตั้งสถานี เมื่อการปรับการส่งคลื่นออกอากาศ และการเตรียมผังรายการเสร็จเรียบร้อย วิทยุสราญรมย์ก็เดินหน้าเต็มกำลัง

รายการต่าง ๆ ของเรา ได้ออกแบบเพื่อผู้ฟังในชนบทอย่างแท้จริง มีทั้งรายการข่าวสารด้านการต่างประเทศที่เกี่ยวกับประชาชน การเกษตร สุขภาพ และเรื่องน่ารู้ต่าง ๆ รายการของเราใช้วิธีบันทึกเสียงไว้ก่อน ดังนั้น ทุกคนจึงไม่เครียดกับการทำรายการ เพราะถ้าเกิดผิดพลาดก็สามารถ ลบทิ้งและบันทึกเสียงใหม่ได้

ข้าราชการในกองวิทยุกระจายเสียงต้องฝึกจัดรายการกันทุกคน ผมซักซ้อม กับเพื่อนข้าราชการที่จัดรายการในเรื่องการใช้ภาษาที่เรียบง่าย สื่อสารชัดเจน และเป็นสาระที่เป็นประโยชน์แก่ผู้คนในชนบท

ผมรับหน้าที่ผู้จัดรายการ "รอบบ้านเรา" ตอนเช้าทุกวัน ซึ่งจะถือเป็น รายการยอดนิยมก็ว่าได้ เพราะเป็นการนำข่าวคราวการต่างประเทศมาเสนอ แบบฟังง่าย เปิดเพลงลูกทุ่งย้อนอดีต และไม่น่าเชื่อว่า รายการรอบบ้านเรา ยังคงอยู่จนปัจจุบัน แม้จะปรับรูปแบบไปบ้างเพื่อความเหมาะสมกับยุคสมัย

นอกจากนั้นแล้ว ผมยังรับหน้าที่ทำรายการจิปาถะ เช่น คุยกับคุณอเนก นาวิกมูล ในรายการเรื่องเก่า ๆ ตามความถนัดของคุณอเนก ซึ่งเป็นนักเขียน เรื่องเก่าของเมืองไทย และสัมภาษณ์บุคคลต่าง ๆ ในเรื่องที่น่าสนใจ

คุณประภัสสร เสวิกุล นอกจากจะเป็นบรรณาธิการวารสารวิทยุสราญรมย์แล้ว ยังจัดรายการสัมภาษณ์นักเขียนคนสำคัญ ๆ ของเมืองไทย โดยใช้ชื่อ รายการว่า "วงวรรณกรรม"

ข้าราชการทุกคนในกองวิทยุตอนนั้น เท่าที่ผมจำได้ นอกจากตัวผม คุณประภัสสร คุณกิตติศักดิ์ แล้ว ก็มีคุณสุวรรณา ฟองสมุทร คุณหทัยกานต์ ยะมาลี คุณเบญจาภา ทับทอง และคุณนุจรีย์ คล่องสั่งสอน ทุกคนต้องจัดรายการทั้งนั้นและเท่าที่ผมติดตามสังเกตดูเหมือนว่า เป็นเรื่องสนุกมากกว่าการทำงาน

ด้วยกำลังคลื่นในระดับที่สามารถครอบคลุมอ่าวไทยได้ รายการ "เพื่อนประมงไทย" จึงได้ถูกออกแบบขึ้นเพื่อให้ชาวประมงและเรือในอ่าวไทยสามารถใช้ประโยชน์จากข่าวสารด้านการต่างประเทศและสภาพอากาศ รายการนี้ออกอากาศในเวลา 4 ทุ่ม โดยคุณกิตติศักดิ์ เป็นผู้ดำเนินรายการ

ผมจำได้ว่า ในตอนนั้น คุณทอมวิชย์ ชาญสรรค์ จัดรายการภาคภาษาอังกฤษ คุณสุวรรณา ฟองสมุทร จัดรายการให้ความรู้ด้านการเกษตร ชื่อ "เกษตรน่ารู้"

กองวิทยุกระจายเสียง หน่วยงานเล็ก ๆ ของพวกเรา ที่เคยเงียบเหงาซ่อนตัวอยู่บนชั้น 3 ของกรมสารนิเทศ ที่แม้แต่ข้าราชการกระทรวงจำนวนมากก็ไม่รู้จัก ก็คึกคักขึ้นมาทันตาเห็น ข้าราชการในกระทรวงหลายคนเริ่มพูดถึงวิทยุของเรา

นักเขียนระดับประเทศไม่ว่าจะเป็นทมยันตี กฤษณา อโศกสิน คุณหญิงจำนงศรี หาญเจนลักษณ์ คำสิงห์ ศรีนอก และคนอื่น ๆ ที่ผมจำได้ไม่หมดเดินขึ้นมาให้สัมภาษณ์ในรายการของคุณประภัสสร เสวิกุล กันเป็นว่าเล่น เพราะคุณประภัสสร เป็นนักเขียนนวนิยายระดับต้น ๆ คนหนึ่งของประเทศและมีความรู้จักคุ้นเคยกับนักเขียนจำนวนมาก

รัฐธรรมนูญฉบับใหม่เพิ่งประกาศใช้เมื่อปีก่อนหน้า คือ ในปี 2540 ทำให้บรรยากาศทางการเมืองประเทศไทยคึกคักมาก กองวิทยุของเราได้มีโอกาสต้อนรับ ประธาน กกต. คนแรก คือ คุณยุวศักดิ์ กมลเวช กับคนในแวดวงการเมือง เช่น พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร และคนอื่น ๆ อีกหลายคนที่เราเชิญมาสัมภาษณ์

ในช่วงนั้นเองที่เราชักชวนศิลปินสาขาต่าง ๆ มาร่วมขบวนออกสู่ชนบท ทั้งนักร้อง นักแสดงพื้นบ้าน นักจัดรายการโทรทัศน์ มาร่วมงานกับเรา

อันที่จริง ควรจะใช้คำว่า ไป “ขอร้อง” ให้มาร่วมงานกับเรามากกว่า ไม่ว่าจะเป็นลุงหวังเต๊ะ ลำตัดระดับศิลปินแห่งชาติที่ผมไปพบถึงบ้าน คุณจรัล มโนเพ็ชร ศิลปินล้านนาผู้โด่งดัง รุ่ง สุริยา นักร้องลูกทุ่งระดับแนวหน้าที่กำลังฮิตจากเพลง “รักจริงให้ติงนัง” ทุกคนมีผลงานฝากไว้ที่วิทยุสราญรมย์ทั้งนั้น

เมื่อจัดการเรื่องรายการต่าง ๆ เป็นที่เรียบร้อย เราก็ปรับรูปแบบของวารสาร ซึ่งแต่เดิมกองวิทยุกระจายเสียงได้ทำวารสารชื่อวิทยุเอเชียเสรี หรือ Voice of Free Asia ขึ้น ดูเหมือนว่าจะเป็นรายปี หรือปีละ 2 ครั้งก็จำไม่ได้เสียแล้ว

วารสารวิทยุเอเชียเสรีนี้ ข้าราชการกระทรวงรุ่นเก่า ๆ น่าจะเคยผ่านตามาบ้าง ที่ใช้คำว่า เคยผ่านตา เพราะมีการแจกจ่ายไปตามกรมกอง แต่ไม่ปรากฏว่ามีใครอ่านมากนัก แม้จะพิมพ์ด้วยกระดาษอย่างดี มี 4 สีสวยงาม และมีความหนาเพียงไม่ถึง 10 หน้า หน้าปกมักจะเป็นรูปถ่ายกิจกรรมของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ซึ่งบางครั้งก็เก่าจนถึงขนาดที่ว่าตอนหนังสือพิมพ์เสร็จและได้มีการแจกจ่ายไป ได้เปลี่ยนรัฐมนตรีคนที่มีรูปอยู่บนปกหน้าไปแล้วก็มี พวกเราจึงได้จัดทำหนังสือขึ้นใหม่ เป็นแบบพ็อกเก็ตบุ๊คเต็มรูปแบบ ชื่อ “วารสารวิทยุสราญรมย์” ออกรายไตรมาส โดยได้ขอให้คุณประภัสสร เสวิกุล รับหน้าที่เป็นบรรณาธิการ

ด้วยฝีมือและประสบการณ์ของคุณประภัสสร วารสารวิทยุสราญรมย์จึงอัดแน่นไปด้วยสาระและเรื่องอ่านสนุก รวมทั้งการถอดเทปบันทึกเสียงรายการที่ได้ออกอากาศไป เราได้แจกจ่ายไปตามห้องสมุดชุมชน วัด และหมู่บ้าน โดยต้องมีการเขียนจดหมายมาขอรับหนังสือก่อนจึงจะจัดส่งให้

เมื่อได้มีการแจกจ่ายสองฉบับแรกออกไป ปรากฏว่าเสียงตอบรับมากมาย แม้จะพิมพ์ฉบับละ 2,000 เล่มก็ไม่มีหลงเหลืออยู่เลย ปัจจุบันวารสารวิทยุสราญรมย์เล่มที่จัดพิมพ์ในปีแรกจึงเป็นหนังสือหายากไปเรียบร้อยแล้ว

โครงการต่าง ๆ ทั้งหลายที่ผมเล่ามานี้ ท่านอธิบดีกอบศักดิ์ ชุติกุล และท่านรองอธิบดีกิตติ วะสีนนท์ เป็นผู้อยู่เบื้องหลังในฐานะผู้บังคับบัญชาโดยตรงที่เราได้รายงานทุกระยะ พอดำเนินการไปได้ระยะหนึ่ง เพื่อเป็นการทดสอบว่ามีผู้ฟังเราได้ทั่วทุกภาค ผมจึงขอให้ผู้ฟังเขียนจดหมายเข้ามา ระยะแรก ๆ จดหมายมีจำนวนไม่มากนัก ต่อมาก็มีถึงวันละ 50-60 ฉบับจากจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ

หน้าห้องบันทึกรายการบนชั้น 3 ของกรมสารนิเทศมีแผนที่ประเทศไทยขนาดสูงราว 2 เมตรติดอยู่ตรงผนัง ผมได้ขอให้ทำหมุดสีปักไว้บนแผนที่ตรงแต่ละจังหวัด พอมีจดหมายจากผู้ฟังเข้ามาก็ปักหมุดไว้ที่จังหวัดนั้น

ท่ามกลางความเหน็ดเหนื่อยของทุกคนในกองเรา จดหมายของผู้ฟังเป็นสิ่งที่ทำให้พวกเราสนุกและมีกำลังใจมากขึ้น การเปิดจดหมายอ่านดัง ๆ ให้ได้ยินทั่วกันทุกเช้ากลายเป็นกิจวัตรของพวกเราก่อนเริ่มทำงาน

เราดีใจที่ได้รับจดหมายจากผู้ฟังหลากหลายอาชีพ ทั้งจากครูในโรงเรียนชนบท เรือเดินทะเลในอ่าวไทย ชาวไร่ ชาวสวน เด็ก ๆ ในต่างจังหวัดที่ห่างไกล บางครั้งก็มาไกลจากทางเหนือของประเทศเพื่อนบ้านอย่าง สปป.ลาว ผู้ต้องขังจากเรือนจำบางแห่งในต่างจังหวัด พระสงฆ์จากวัดในจังหวัดชายแดน ฯลฯ

ประมาณ 10 เดือนหลังจากการปรับผังรายการ เราก็ได้รับจดหมายครบ 71 จังหวัด (ในขณะนั้น) จดหมายจากจังหวัดสุดท้ายที่เราได้รับคือจากจังหวัดระนอง วันนั้น ผมและข้าราชการทุกคนในกองวิทยุกระจายเสียงมีความสุขกันมาก เมื่อได้ทราบว่า ผู้ฟังวิทยุสราญรมย์ส่วนใหญ่อยู่ทางภาคอีสานและ สปป.ลาว ผมจึงคิดจะจัดทำรายการภาคภาษาอีสานขึ้น โดยได้เริ่มมองหาข้าราชการกระทรวงเราที่เป็นคนอีสานและต้องสามารถจัดรายการได้

ไม่นาน วิทยุสราญรมย์ก็มีรายการภาคภาษาอีสาน จัดโดยคุณสุรพล เพชรวรา ภายใต้ชื่อรายการว่า “คุยกับสุรพล”

พร้อม ๆ กันนั้นรายการ “ดาวดวงน้อย” ก็เกิดขึ้น โดยคุณปาริชาติ รักตะบุตร ข้าราชการหญิงชาวอุบลราชธานี ด้วยน้ำเสียงที่สดใส สำเนียงชาวอุบลที่ไพเราะน่าฟังและมีสาระสำหรับเด็กในชนบท ไม่นานนักรายการนี้ก็กลายเป็นรายการยอดนิยมของเด็ก ๆ ที่อยู่ห่างไกล คุณปาริชาติ หรือ พี่เล็ก จึงกลายเป็นขวัญใจของเด็ก ๆ ทั้งในภาคอีสานและใน สปป.ลาวที่มีภาษาเกือบจะเหมือน ๆ กัน

ON AIR

ก้าวต่อจากนั้น คือ เราได้ร่วมกับกระทรวงมหาดไทยจัดทำรายการเพื่อกระจายข่าวตามหมู่บ้าน อันเป็นส่วนหนึ่งของการรณรงค์เรื่องการล่อลวงคนในภาคชนบทออกไปทำงานต่างประเทศและให้ข้อมูลด้านการต่างประเทศที่น่ารู้ และที่ต้องบันทึกไว้ด้วย คือ เราได้จัดรายการพิเศษขึ้นทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยระบบ FM ที่มีเครือข่ายทั่วประเทศ สัปดาห์ละครั้งด้วยความร่วมมือของกรมประชาสัมพันธ์

ด้วยความร่วมมือของสถานีวิทยุในออสเตรเลีย บางรายการของวิทยุสราญรมย์ยังได้ออกอากาศไกลถึงออสเตรเลีย โดยมีกลุ่มเป้าหมาย คือ คนไทยที่ไปทำมาหากินหรือตั้งรกรากที่นั่น

งานครบหนึ่งปีของวิทยุสราญรมย์ที่เราจัดขึ้นเมื่อเดือนเมษายน 2542 นั้นเป็นงานที่สนุกสนานมาก หลายคนยังจำบรรยากาศของเพลงพื้นบ้านและเพลงลูกทุ่งในวันนั้นได้ดี ทั้งการแสดงบนเวทีของลำตัดหวังเต๊ะ ประชันกับแม่ประยูร และเสียงเพลงจากจรัล มโนเพ็ชร และรุ่ง สุริยา บรรยากาศในงานนั้นถูกบันทึกไว้ในวารสารวิทยุสราญรมย์ ปีที่ 1 ฉบับที่ 3 เดือนมิถุนายน 2542 แล้ว

ที่เล่ามาทั้งหมดนี้เป็นสิ่งที่ผมจำได้และยังอาจจะมีรายละเอียดอื่น ๆ บ้างที่หลงลืมไปตามกาลเวลาสองทศวรรษจากวันนั้น แม้ผมจะโยกย้ายไปปฏิบัติหน้าที่ในอีกหลายประเทศ แต่ก็ยังติดตามวิทยุแห่งนี้อย่างเงียบ ๆ ในฐานะที่ได้มีส่วนในการจัดตั้งวิทยุสราญรมย์ ผมแอบภูมิใจและยินดีทุกครั้งที่ได้เห็นวิทยุสราญรมย์ก้าวต่อไป มีการปรับเปลี่ยนการดำเนินงานไปตามยุคสมัย ผมดีใจที่ได้เห็นข้าราชการรุ่นใหม่ ๆ ที่หมุนเวียนกันมาปฏิบัติงานตามวาระ เต็มเปี่ยมด้วยพลังและความคิดสร้างสรรค์ และเชื่อมั่นว่า ในไม่ช้านี้วิทยุสราญรมย์ก็จะเข้าสู่การเปลี่ยนผ่านสู่ยุคดิจิทัลอย่างสมบูรณ์เพื่อรับใช้ประชาชนต่อไป

ดร.สุรินทร์ พิศสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ เป็นประธานในงานวันเปิดสถานีวิทยุสราญรมย์ เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2541

อัครราชทูต ประภัสสร เสวิกุล ศิลปินแห่งชาติ กับแขกผู้มีเกียรติของสถานีวิทยุสราญรมย์

ผมกับคุณมนันยา ธนะภูมิ หรือ "มนันยา" นักเขียนเรื่องสั้น สารคดี และนักแปลนวนิยายชื่อดัง

ทีมงานวิทยุสราญรมย์ในยุคก่อตั้ง

นายดอน ปรมัตถ์วินัย อธิบดีกรมสารนิเทศ (ในขณะนั้น) ต้อนรับ ม.ร.ว. สุขุมพันธุ์ บริพัตร รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ "1 ปี วิทยุสราญรมย์ กต. ไทยรับใช้ประชา" เมื่อวันที่ 23 เมษายน 2542

ทีมงานวิทยุสราญรมย์กับภาพความทรงจำจากการจัดงาน "1 ปี วิทยุสราญรมย์ กต. ไทยรับใช้ประชา" ในโอกาสครบรอบ 1 ปี การก่อตั้งสถานีวิทยุสราญรมย์ เมื่อวันที่ 23 เมษายน 2542

ในวันที่ผมสัมภาษณ์ ดร. วีรพงษ์ รามางกูร อดีตรองนายกรัฐมนตรีด้านเศรษฐกิจ ในสมัย พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ เป็นนายกรัฐมนตรี โดยมีรองปลัดกระทรวง สุวิทย์ สิมะสกุล และรองอธิบดีกิตติ วะสีนนท์ รองอธิบดีกรมสารนิเทศ (ในขณะนั้น) เข้ารับฟังด้วย

วิทยุสราญรมย์

วิทยุการทูตเพื่อประชาชน

2508

จุดเริ่มต้น

'สถานีวิทยุเอเชียเสรี' จัดตั้งขึ้นภายใต้ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการกระจายเสียงระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลสหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2508 โดยมีวัตถุประสงค์คือ เพื่อป้องกันภัยคุกคามของลัทธิคอมมิวนิสต์ และเผยแพร่ความดีงามของระบอบประชาธิปไตย รวมทั้งส่งเสริมเสรีภาพของประเทศไทยกับประเทศต่าง ๆ ในทวีปเอเชีย ซึ่งเป็นแนวทางการจัดรายการของสถานีในระยะเริ่มแรก

2511

ออกอากาศครั้งแรก

สถานีวิทยุเอเชียเสรีเริ่มออกอากาศครั้งแรก โดยการดำเนินการของกองวิทยุกระจายเสียง กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ กระจายเสียงผ่านคลื่นความถี่ AM 1575 kHz กลุ่มผู้ฟังหลักคือ คนไทยทั้งในและนอกประเทศ ภายใต้คำขวัญที่ว่า “เชื่อมั่นในท่าที เสรีในโลกทรรศน์” โดยมีเป้าหมายหลักในการกระจายเสียงครอบคลุมพื้นที่ในเขตภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตลอดจนบริเวณตอนใต้ของจีนและด้วยกำลังส่ง 1,000 กิโลวัตต์ ทำให้มีรัศมีการกระจายเสียงครอบคลุมถึงประเทศเพื่อนบ้านและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

2530

เครื่องมือในการส่งเสริมความเข้าใจ

ภายหลังสงครามเย็น จึงเปลี่ยนมามุ่งเน้นการส่งเสริมความเป็นมิตร ความเข้าใจอันดีและความร่วมมือระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อให้คนไทยทั้งในประเทศและต่างประเทศเข้าใจและให้การสนับสนุนนโยบายต่างประเทศของไทย และเพื่อประชาสัมพันธ์ผลงานที่สำคัญของรัฐบาลไทยและของกระทรวงการต่างประเทศ

2541

กำเนิด “วิทยุสราญรมย์”

สถานีวิทยุสราญรมย์ถือกำเนิดขึ้นเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2541 โดยมีพิธีเปิดอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2541 เพื่อนำเสนอข่าวสารที่ถูกต้อง เที่ยงตรงและฉับไว ตลอดจนข้อมูลเกี่ยวกับวิทยาการและสาระบันเทิงที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่มผู้ฟัง เพื่อตอบสนองนโยบายการทูตเพื่อประชาชนของกระทรวงการต่างประเทศและเป็นกระจกของสังคมในการเผยแพร่วัฒนธรรม ประเพณี และค่านิยมอันดีงามของไทย วิทยุสราญรมย์จึงเปรียบเสมือนสะพานที่ทอดยาวเชื่อมความเข้าใจอันดีระหว่างกระทรวงการต่างประเทศกับประชาชน

2555

เปิดเว็บไซต์

วิทยุสราญรมย์เปิดใช้งานเว็บไซต์ saranrom.mfa.go.th เป็นครั้งแรกเพื่อเป็นอีกหนึ่งช่องทางในการประชาสัมพันธ์บทบาทของกระทรวงฯ และภารกิจด้านการต่างประเทศผ่านระบบออนไลน์ โดยเว็บไซต์นี้เป็นแหล่งรวบรวมรายการของสถานีฯ ตารางการออกอากาศ สาระน่ารู้ต่าง ๆ วารสารวิทยุสราญรมย์ในรูปแบบ E-Book รวมถึงการรับฟังวิทยุในรูปแบบออนไลน์ เพื่อต่อยอดจากการฟังวิทยุแบบดั้งเดิม

2556

Facebook Page

วิทยุสราญรมย์มีการเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ทางออนไลน์โดยผ่าน Facebook “Saranrom Radio” โดยนำเสนอรายการและสาระน่ารู้ต่าง ๆ รวมถึงคลิปวีดิทัศน์มากมาย เพื่อให้คุณผู้ชมและคุณผู้ฟังเข้าถึงการต่างประเทศได้สะดวกมากยิ่งขึ้น

2559

Saranrom Radio Live

Saranrom Radio Live อีกหนึ่งช่องทางที่เพิ่มขึ้นมาคือ การ Live หรือถ่ายทอดสดที่จะทำให้ผู้จัดรายการต่าง ๆ ของสถานีวิทยุสราญรมย์สามารถพูดคุยและโต้ตอบกับท่านผู้ฟังผ่านทางออนไลน์ได้ นอกจากนี้ ยังมีการถ่ายทอดสดการแถลงข่าวประจำสัปดาห์ของโฆษกกระทรวงการต่างประเทศ การประชุม การสัมมนา และกิจกรรมต่าง ๆ ของกระทรวงการต่างประเทศ ทำให้ประชาชนได้เข้าถึงการต่างประเทศและทราบถึงบทบาท ภารกิจของกระทรวงการต่างประเทศได้ง่ายและชัดเจนมากขึ้น

2561

20 ปี วิทยุสราญรมย์

วิทยุสราญรมย์ อยู่คู่กับคนไทยมาครบ 20 ปี และจะยังคงมุ่งมั่นผลิตเนื้อหาดี ๆ รายการใหม่ ๆ และรูปแบบการจัดรายการที่แตกต่างไปจากเดิม เพื่อให้ประชาชนได้เข้าใจและรับรู้ถึงการต่างประเทศที่อยู่รอบ ๆ ตัวเรา ภายใต้คำขวัญ “ก้าวไกล เพื่อไทย ทันโลก”

เรื่อง ปิลัญญา นิยมไทย
นักการทูตชำนาญการ (ที่ปรึกษา) กรมสารนิเทศ

20 ปี วิทยุสราญรมย์

“จากอดีต ถึงปัจจุบัน สู่อนาคต”

50 ปี กับวิทยุการทูตเพื่อประชาชน

กระทรวงการต่างประเทศเป็นหนึ่งในส่วนราชการจำนวนน้อยที่มีสถานีวิทยุเป็นของตนเอง เพราะการสร้างความรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับภารกิจด้านการต่างประเทศให้แก่สาธารณชนและการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วนในการดำเนินนโยบายต่างประเทศเป็นหัวใจของการดำเนินนโยบายการทูตสาธารณะ

เมื่อก่อเกิดจากวิทยุเอเชียเสรีที่ก่อตั้งขึ้นโดยความตกลงระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลสหรัฐฯ เมื่อปี 2508 และเริ่มออกอากาศครั้งแรกเมื่อปี 2511 จึงถือได้ว่า วิทยุสราญรมย์ของกระทรวงการต่างประเทศอยู่คู่คนไทยมานานกว่า 50 ปีแล้ว โดยยังคงใช้คลื่นความถี่ AM 1575 kHz ร่วมกับวิทยุเสียงอเมริกา หรือ Voice of America (VOA)

ตลอด 20 ปี วิทยุสราญรมย์ได้ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางและช่องทางในการบอกเล่าข้อมูลข่าวสารให้แก่พี่น้องประชาชนเพื่อสร้างความตระหนักรู้และความเข้าใจด้านการต่างประเทศในทุกมิติ เสมือนว่าวิทยุสราญรมย์เป็นตัวแทนของกระทรวงการต่างประเทศที่เดินทางไปถึงบ้านของประชาชนเพื่อบอกเล่า อธิบาย และให้ความกระจ่างเกี่ยวกับประเด็นด้านการต่างประเทศและข่าวสารที่เกี่ยวข้อง เป็นเสมือนสะพานที่ทอดยาวเพื่อเชื่อมปฏิสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างกระทรวงการต่างประเทศกับประชาชน และเป็นวิทยุการทูตเพื่อประชาชนที่เชื่อมโยงการต่างประเทศและการทูตเข้ากับประชาชน ผ่านรายการของสถานีฯ ที่เต็มเปี่ยมไปด้วยสาระน่ารู้ที่เป็นประโยชน์ตลอดระยะเวลา 20 ปี ดังคำขวัญของสถานีฯ ที่ว่า “ก้าวไกล เพื่อไทย ทันโลก”

นายดอน ปรมัตถ์วินัย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ประธานกล่าวเปิดงาน “20 ปี วิทยุสราญรมย์... จากอดีต ถึงปัจจุบัน สู่อนาคต”

20 ปี มีครั้งหนึ่ง

เมื่อครั้งที่สถานีวิทยุสราญรมย์ได้ดำเนินการครบรอบ 1 ปี ได้มีการจัดงาน “1 ปี วิทยุสราญรมย์ กต. ไทยรับใช้ประชา” ที่มีประชาชนเข้าร่วมเป็นจำนวนมาก เมื่อเวลาผ่านไป 20 ปี จึงสบโอกาสจัดงาน “20 ปี วิทยุสราญรมย์...จากอดีต ถึงปัจจุบัน สู่อนาคต” โดย ฯพณฯ นายดอน ปรมัตถ์วินัย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ผู้ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมสารนิเทศเมื่อ 20 ปีก่อน เป็นประธานกล่าวเปิดงานในครั้งนี้ โดยมีกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ นิทรรศการ “20 ปี วิทยุสราญรมย์...จากอดีต ถึงปัจจุบัน สู่อนาคต” การเปิดตัว YouTube “Saranrom Channel” อย่างเป็นทางการ การเสวนาหัวข้อ “วิทยุสราญรมย์...จากอดีต ถึงปัจจุบัน” และหัวข้อ “วิทยุสราญรมย์ สู่อนาคต” เพื่อรำลึกถึงบทบาทของวิทยุสราญรมย์และมองไปข้างหน้าในยุคดิจิทัล นอกจากนี้ ยังมีกิจกรรม Meet & Greet ผู้จัดรายการวิทยุสราญรมย์ในช่วงอาหารกลางวัน และการแสดงพิเศษโดยกลุ่มศิลปิน Sweat16! ซึ่งช่วยสร้างสีสันให้กับงานได้เป็นอย่างมาก

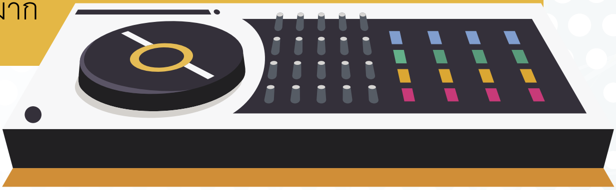

เพื่อให้สอดรับกับนโยบายประเทศไทย 4.0 และการทูตดิจิทัล ทีมงานวิทยุสราญรมย์ได้ถ่ายทอดสดการจัดงานดังกล่าวผ่าน Facebook live ของ Saranrom Radio ตั้งแต่บรรยากาศช่วงก่อนเริ่มงานและตลอดการเสวนา ซึ่งมียอดรับชมมากกว่าหนึ่งหมื่นครั้ง โดยมีผู้แทนจากหน่วยงานต่าง ๆ ของภาครัฐ องค์กรด้านวิทยุกระจายเสียงและสื่อสารมวลชนจำนวนกว่า 170 คน เข้าร่วมงาน รวมทั้งคุณบอย โกสิยพงษ์ นักแต่งเพลงและโปรดิวเซอร์ชื่อดัง

ผู้แทนจากหน่วยงานต่าง ๆ ของภาครัฐ องค์กรด้านวิทยุกระจายเสียง และสื่อสารมวลชน เข้าร่วมฟังเสวนา

ท่านรัฐมนตรีว่าการฯ ได้กล่าวถึงความผูกพันที่มีต่อวิทยุสราญรมย์ทั้งในฐานะที่เคยเป็นเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในช่วงก่อตั้งวิทยุเอเชียเสรีและในฐานะอธิบดีกรมสารนิเทศ ซึ่งได้เห็นพัฒนาการและการปรับตัวของวิทยุสราญรมย์มาอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบัน สื่อทุกแขนงล้วนเผชิญกับความท้าทายจากสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศหลากหลายรูปแบบ วิทยุสราญรมย์จึงอาจเพิ่มช่องทางการรับฟังผ่านระบบออนไลน์และแอปพลิเคชัน เช่น Thai Radio เพื่อเชื่อมกระทรวงการต่างประเทศสู่ประชาชนมากขึ้น เพราะการเข้าถึงประชาชนเป็นหัวใจสำคัญของการทูตสาธารณะ

การเปิดตัว YouTube “Saranrom Channel” อย่างเป็นทางการสะท้อนถึงการปรับตัวเพื่อพัฒนาวิทยุสราญรมย์เข้าสู่ยุคดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบเพื่อให้สามารถเข้าถึงผู้ชมผู้ฟังทุกกลุ่ม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเล่าถึงประสบการณ์ในช่วงก่อตั้งวิทยุเอเชียเสรีและในฐานะอธิบดีกรมสารนิเทศ

วิทยุสราญรมย์...จากอดีต ถึงปัจจุบัน สู่อนาคต

ในการเสวนาหัวข้อ “วิทยุสราญรมย์... จากอดีตถึงปัจจุบัน” เอกอัครราชทูตสุรพงษ์ ชัยนาม เล่าถึงการดำเนินงานของวิทยุเอเชียเสรีที่ก่อตั้งในยุคสงครามเย็นซึ่งสะท้อนนโยบายต่างประเทศของไทยในขณะนั้นที่มุ่งเน้นการต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์ซึ่งเป็นภัยคุกคามประเทศและภูมิภาคเพื่อเผยแพร่ระบอบประชาธิปไตย ภายใต้แนวคิดที่ว่าหากประชาชนในประเทศมีความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายการต่างประเทศก็จะสามารถเป็นกำลังสำคัญในการสนับสนุน

นโยบายดังกล่าวด้วย นอกจากนี้ได้เน้นย้ำการจัดลำดับความสำคัญและความเร่งด่วนของการนำเสนอข้อมูลข่าวสารให้สอดคล้องกับสถานการณ์และบริบทแวดล้อม ณ เวลานั้น ๆ ขณะที่เอกอัครราชทูตกิตติพงษ์ ณ ระนอง เห็นว่า การดำเนินงานของวิทยุสราญรมย์ควรสอดรับกับการทูตสาธารณะที่มุ่งเน้นการดำเนินนโยบายต่างประเทศ สร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่ประเทศทั้งในมุมมองของคนไทยและชาวต่างชาติ และในปัจจุบันที่โลกเข้าสู่ยุคดิจิทัล วิทยุจึงมิใช่เป็นเพียงวิทยุ แต่สามารถ multiply ไปได้หลากหลายรูปแบบเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด นอกจากนี้ การใช้ชื่อ

ผู้ชนะเลิศคลิปวิดีทัศน์ในหัวข้อ "การต่างประเทศในมุมมองของฉัน" รับมอบรางวัลจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

สถานีวิทยุว่า “สราญรมย์” อาจไม่สะท้อนภาพของกระทรวงการต่างประเทศในสายตาประชาชนส่วนใหญ่ที่ไม่ได้รับทราบว่ากระทรวงการต่างประเทศมีที่ตั้งเดิมอยู่ที่วังสราญรมย์ ดังนั้น วิธีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรู้จักวิทยุสราญรมย์มากขึ้นจึงเป็นปัจจัยความสำเร็จที่สำคัญ การเสวนาช่วงนี้เราได้รับเกียรติจากเอกอัครราชทูตจริย์วัฒน์ สันตะบุตร เป็นผู้ดำเนินรายการ ซึ่งทำให้บรรยากาศของการเสวนาเป็นไปอย่างน่าสนุกและได้ความรู้มากมาย

ในการเสวนาหัวข้อ “วิทยุสราญรมย์ สู่อนาคต” นางสาวบุษฎี สันติพิทักษ์ อธิบดีกรมสารนิเทศและโฆษกกระทรวงการต่างประเทศ ได้กล่าวถึงการปรับตัวของวิทยุสราญรมย์ตั้งแต่วิทยุเอเชียเสรีถึงยุคดิจิทัลที่สื่อวิทยุยังคงมีความสำคัญเพราะสามารถเข้าถึงพื้นที่ที่อินเทอร์เน็ตยังคงเข้าไม่ถึง โดยกระทรวงการต่างประเทศตระหนักถึงความจำเป็นที่วิทยุสราญรมย์ต้องปรับตัวและพัฒนาให้เข้ากับบริบทปัจจุบัน เพื่อให้ข้อมูลที่ถูกต้องและรวดเร็วแก่ประชาชน และต้องสื่อสารเรื่องการทูตและการต่างประเทศให้ประชาชนสามารถเข้าใจได้ง่ายยิ่งขึ้น ที่ผ่านมา กระทรวงการต่างประเทศได้ใช้ประโยชน์จากสื่อดิจิทัลในการดำเนินนโยบายการทูตสาธารณะและการทูตเพื่อประชาชน โดยใช้ soft-power diplomacy และการทูตวัฒนธรรมในการเผยแพร่ข้อมูลเชิงบวกและเป็นสื่อกลางให้ต่างประเทศได้รู้จักประเทศไทยมากยิ่งขึ้น การเสวนาช่วงนี้มีนายณัฐภาณุ นพคุณ รองอธิบดีกรมสารนิเทศเป็นผู้ดำเนินรายการโดยมุ่งเน้นการแบ่งปันประสบการณ์และแง่คิดจากผู้แทนสื่อมวลชนชั้นนำในโลกยุคดิจิทัล ได้แก่ ดร. ณัฏฐา โกมลวาทิน บรรณาธิการข่าว สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส ซึ่งเห็นว่า การปรับตัวนับเป็นโจทย์ใหญ่ของสื่อทุกแขนงไม่เฉพาะแต่สื่อวิทยุเท่านั้น การที่วิทยุสราญรมย์สามารถดำเนินงานมาได้นานถึง 20 ปี ย่อมไม่ใช่เรื่องธรรมดา เพราะเป็นสื่อเฉพาะทาง แต่ทุกสื่อก็ต้องปรับตัวและแข่งขันกัน

มากทั้งในเรื่องของ content ความรวดเร็ว และ platform ปัจจุบันสื่อกระแสรอง หรือ new media มีอิทธิพลสูงมาก เพราะคนรุ่นใหม่นิยมบริโภคข้อมูลข่าวสารผ่านสมาร์ทโฟน ดังนั้น โจทย์สำคัญ คือ สื่อจะต้องทำอย่างไรเพื่อให้คนนึกถึงและสามารถเข้าถึงคนรุ่นใหม่ได้ ปัจจุบันเกิดการขยายตัวของสำนักข่าวสมัยใหม่หรือ Digital News Room ซึ่งมีบุคลากรที่เชี่ยวชาญมีความรู้เฉพาะทางในเรื่องนั้น ๆ ส่งผลกระทบต่อสื่อกระแสหลักซึ่งฝึกฝนให้นักข่าวพยายามนำเสนอทุกประเด็นและให้เกาะติดทุกเรื่อง ดังนั้น สื่อกระแสหลักจึงจำเป็นต้องปรับตัวเพื่อรับมือกับการแข่งขัน โดยไทยพีบีเอสได้มุ่งเน้นบูรณาการ content เพื่อให้ใช้ได้กับทุกช่องทางพร้อมกัน ไม่ว่าจะเป็น online/ on-ground/ on-air ซึ่งเป็นความท้าทายที่ทุกสำนักข่าวกำลังเผชิญเพื่อครองใจผู้ชม และอาจจะเป็นบทเรียนหนึ่งสำหรับวิทยุสราญรมย์ได้ศึกษา

นายชวรงค์ ลิมป์ปัทมปาณี ประธานสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติและผู้จัดรายการวิทยุ “คลื่นความคิด” FM 96.5 เห็นว่า **จุดแข็งของวิทยุสราญรมย์คือการมีข้อมูลที่น่าเชื่อถือ** แต่ต้องพัฒนาความเป็นมืออาชีพและมีเจ้าหน้าที่ประจำที่รับผิดชอบการจัดรายการ มิใช่การหมุนเวียนข้าราชการมาจัดรายการเช่นในปัจจุบัน การที่วิทยุสราญรมย์ขยาย platform ไปยัง social media ถือได้ว่าดำเนินมาถูกทางแล้วแต่ต้องเข้าใจธรรมชาติของ social media เพื่อผลิตเนื้อหาให้สอดคล้องกับ platform โดยเนื้อหาที่ผลิตในสื่อหลัก (เช่น สื่อโทรทัศน์/สื่อวิทยุ) เปรียบเสมือนเป็นครัวหลักที่ผลิตข่าวสารเพื่อออกหน้าจอโทรทัศน์หรือออกอากาศทางวิทยุ แต่การนำข้อมูลข่าวสารนั้นมาเผยแพร่ผ่าน new media จะต้องผ่านการปรุงแต่งใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับธรรมชาติของ social media นั้น ๆ ปัจจุบันสื่อกระแสหลักต้องเผชิญกับความท้าทายในการแข่งขันกับ Digital News Room ซึ่งไม่มีข้อติดขัดเรื่องกรอบจริยธรรม จึงขอเสนอให้กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาใช้ประโยชน์จากบุคลากรในต่างประเทศที่มี first-hand information ที่คนอื่นเข้าถึงไม่ได้ เนื้อหาของข่าวสารจะต้อง live ทันเหตุการณ์ และต้องปรับรูปแบบการผลิต (production) ให้เข้ากับช่องทางที่เผยแพร่ด้วย รูปแบบรายการของวิทยุสราญรมย์จึงควรปรับให้ทันสมัยและสอดรับกับรสนิยมของผู้บริโภค YouTube มากขึ้น

ศิลปินวง Sweat16! แสดงโชว์พิเศษในงาน และร่วมถ่ายภาพเป็นที่ระลึกกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

ก้าวไกล เพื่อไทย ทันโลก

ท่านรัฐมนตรีว่าการฯ ได้ร่วมรับฟังการเสวนาและแสดงความเห็นว่า การเสวนาครั้งนี้เป็นประโยชน์อย่างยิ่งเพื่อเป็นแนวทางให้กระทรวงการต่างประเทศนำมาพิจารณาปรับปรุงการทำงานและดึงดูดคนที่มีความรู้ความสามารถมาร่วมขับเคลื่อนการดำเนินงานของวิทยุสราญรมย์ รวมทั้งใช้ประโยชน์จากสื่อสังคมออนไลน์อื่น ๆ ของกระทรวงฯ เช่น Twitter และ Facebook ซึ่งมีบทบาทมากขึ้นในปัจจุบัน

วิทยากรและผู้แสดงความคิดเห็นส่วนใหญ่เห็นพ้องกันว่า วิทยุสราญรมย์ยังคงเป็นเครื่องมือสำคัญในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ภารกิจและนโยบายการต่างประเทศของกระทรวงการต่างประเทศ โดยการขยายการดำเนินงานการทูตสาธารณะผ่าน social media ช่วยทำให้คนรุ่นใหม่เข้าใจการต่างประเทศมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การที่ประเทศไทยจะเป็นประธานอาเซียนในปี 2562

เทคโนโลยีสื่อสารและโลกดิจิทัลเป็นทั้งโอกาสและความท้าทายสำหรับวิทยุสราญรมย์ที่จะต้องปรับตัวและพัฒนาเพื่อให้สถานี "วิทยุการทูตเพื่อประชาชน" แห่งนี้ "ก้าวไกล เพื่อไทย ทันโลก" อย่างแท้จริง

เรื่อง พิมพ์ชนก จิระพัฒนากุล
นักการทูตชำนาญการ กรมสารนิเทศ

DIGITAL DIPLOMACY
การทูตดิจิทัล

LINE

การพัฒนาอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมใหม่ ๆ ได้ส่งผลให้สาธารณชนสามารถรับทราบข้อมูลข่าวสารจากหลากหลายช่องทางได้อย่างรวดเร็วและทำให้การต่างประเทศไม่ใช่เรื่องไกลตัวอีกต่อไป ทุกคนสามารถมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนประเด็นด้านการต่างประเทศ ในฐานะ “citizen diplomat”

เรื่องการต่างประเทศที่มีความหลากหลาย ซับซ้อน เชื่อมโยงกัน และเป็นที่รับรู้ของสาธารณชนอย่างเปิดเผยมากยิ่งขึ้น จนทำให้การต่างประเทศมีผู้เล่นที่หลากหลายขึ้นและไม่จำกัดเฉพาะภาครัฐ ทำให้นักการทูตใน “โลกใหม่” ที่ไม่ใช่เป็นเพียงการเจรจาในห้องปิดและไม่เปิดเผยข้อมูลแก่สาธารณชนจำเป็นต้องปรับตัวและวิธีการทำงานภายใต้บริบทนี้ โดยการนำเทคโนโลยีการสื่อสารที่ทันสมัยมาใช้ให้เกิดประโยชน์กับภารกิจของกระทรวงการต่างประเทศ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการปกป้อง รักษา และเพิ่มพูนผลประโยชน์ของชาติอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในวงกว้าง

การทูตดิจิทัล (Digital Diplomacy) คือ การนำเอาเทคโนโลยีและเครื่องมือดิจิทัลมาใช้ประโยชน์ในการสื่อสารและมีปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับสาธารณชนทั้งในและต่างประเทศ เพื่อบรรลุเป้าหมายของนโยบายด้านการต่างประเทศของไทย ได้แก่ การส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีและความร่วมมือในด้านต่าง ๆ กับต่างประเทศ การส่งเสริมบทบาทที่สร้างสรรค์ของไทยในประชาคมโลก การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ การเสริมสร้างภาพลักษณ์ ความเชื่อมั่น ความนิยมไทย และทัศนคติที่ดีต่อไทย ซึ่งส่งผลให้เกิดการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

ในขณะเดียวกัน การทูตดิจิทัลยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการสนับสนุนภารกิจการทูตสาธารณะ (Public Diplomacy) หรืออำนาจในการโน้มน้าวเพื่อสร้างความนิยมยอมรับ (Soft Power Diplomacy) เช่น การสื่อสารกับสาธารณชนต่างประเทศในวงกว้างอย่างรวดเร็ว โดยการสะท้อนจุดแข็ง

ของไทยที่ชาวต่างชาติสนใจ อาทิ อาหาร สถานที่ท่องเที่ยว และกีฬา ที่สะท้อนเอกลักษณ์ความเป็นไทย และการชิงพื้นที่ทางข้อมูลในโลกดิจิทัล (digital territory) เพื่อเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับการโน้มน้าวสาธารณชนทั้งในและต่างประเทศให้มีแนวคิดเชิงบวกต่อประเทศไทย และลบล้างแนวคิดเชิงลบไม่ให้กระจายไปในวงกว้าง

ปัจจุบัน เทคโนโลยีดิจิทัลได้ช่วยให้กระทรวงการต่างประเทศเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและสื่อสารกับประชาชนได้โดยตรง ผ่านทางเครื่องมือและช่องทางสื่อสารดิจิทัลต่าง ๆ ที่เราอยากเชิญชวนให้คนไทยทุกคนเข้ามามีส่วนร่วม และมีบทบาทในการขับเคลื่อนการต่างประเทศของไทย ได้แก่

1. Website กระทรวงการต่างประเทศ (www.mfa.go.th) มีทั้งรูปแบบภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

2. Facebook กระทรวงการต่างประเทศ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมของกระทรวงการต่างประเทศ สถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ โดยข้อมูลส่วนใหญ่เป็นภาษาไทย ปัจจุบันมีผู้ติดตามจำนวนประมาณ 178,000 คน

3. Twitter @MFAThai เป็นช่องทางแจ้งข้อมูลข่าวสารกิจกรรมสำคัญของกระทรวงการต่างประเทศและเหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบกับคนไทยทั้งในและต่างประเทศให้แก่สาธารณชนและผู้สื่อข่าวทั้งในรูปแบบภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ปัจจุบันมีผู้ติดตามจำนวนประมาณ 85,000 คน

4. Instagram mfa_thailand มีผู้ติดตามจำนวนประมาณ 1,020 คน

5. YouTube ช่อง MFA Thailand มีผู้ติดตามจำนวนประมาณ 6,000 คน

6. Line@ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารน่ารู้ที่เกี่ยวกับกระทรวงการต่างประเทศเป็นภาษาไทย ปัจจุบันมีผู้ติดตามจำนวนประมาณ 1,000 คน

7. Website และ Facebook รวมถึงช่องทางสื่อสังคมออนไลน์อื่น ๆ ของสถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ในต่างประเทศทั่วโลก ซึ่งเป็น first-hand information ที่สำคัญของกระทรวงการต่างประเทศในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นที่สนใจของประชาชน เช่น กรณีการเกิดภัยพิบัติในต่างประเทศที่อาจกระทบนักท่องเที่ยวไทยหรือคนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศนั้น ๆ

8. วิทยุสราญรมย์ ปัจจุบันวิทยุสราญรมย์ได้พัฒนาและปรับตัวให้เข้ากับโลกยุคดิจิทัล จากเดิมที่มีช่องทางการเผยแพร่ทางคลื่น AM เพียงอย่างเดียว ก็ได้เพิ่มช่องทางการเผยแพร่ผ่าน Facebook และ YouTube ของวิทยุสราญรมย์ รวมทั้งเข้าเป็นส่วนหนึ่งของแอปพลิเคชันฟังวิทยุ “Thai Radio” ซึ่งเป็นแอปพลิเคชันฟังวิทยุที่ได้รับความนิยมมากที่สุดของประเทศไทยในขณะนี้

เรื่อง กรองทอง สุขอร่าม
นักเขียนด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

เติมเต็มความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ผ่านบทบาทภริยาท่านทูตกับ

คุณตุ๊ก

กมลรัตน์ บุญ-หลง

ภาพชีวิตของภริยาท่านทูตที่แต่งตัวสวยสง่า พบปะ ยิ้มแย้ม ถือแก้วไวน์พูดคุยกับผู้คนมากหน้าหลายตาในงานกาลาดินเนอร์หรูหรา คงเป็นภาพในความคิดคำนึงของใครหลายคนที่อาจเคยเห็นผ่านละคร ภาพยนตร์ นิยาย หรือสื่อต่าง ๆ ที่นำเสนอ แต่นั่นเป็นเพียงฉากหน้าส่วนเล็ก ๆ เพราะในรายละเอียดของชีวิตภริยาท่านทูตมีมิติที่น่าสนใจกว่านั้น ทุกการเลือกสรรมีผลต่อหน้าตาและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเสมอทั้งทางตรงและทางอ้อม

บทสนทนากับ "คุณตุ๊ก กมลรัตน์ บุญ-หลง" ภริยาของท่านทูตจักร บุญ-หลง เอกอัครราชทูต ณ กรุงย่างกุ้ง ประเทศเมียนมา ได้บอกเล่าบางช่วงตอนของประสบการณ์ที่จะพาคุณไปรู้จักตัวตนและบทบาทของภริยาเอกอัครราชทูตได้ดียิ่งขึ้น

จากเลขานุการเอก สู่การเป็นคุณแม่อย่างเต็มตัว

ในชีวิตของทุกคนย่อมมีช่วงจังหวะที่ต้องเปลี่ยนแปลงโดยไม่ได้วางแผนไว้ล่วงหน้า ทว่าเมื่อมีจุดพลิกผันเกิดขึ้น การเปลี่ยนเส้นทางชีวิตของตนเองก็คงเป็นเรื่องยากต่อการตัดสินใจไม่น้อย ชีวิตของคุณตุ๊กก็เช่นกัน

"เมื่อประมาณสิบปีที่แล้ว พี่ก็คิดอยู่นานเรื่องจะลาออกจากการเป็นข้าราชการกระทรวงการต่างประเทศ ซึ่งขณะนั้นพี่ดำรงตำแหน่งเลขานุการเอก ออกมาเป็นแม่บ้านเต็มตัวจะต้องทำอย่างไร แต่เหตุการณ์เกิดขึ้นคือวันหนึ่งลูกชายอายุ 3 ขวบกว่ามีไข้ขึ้นสูง พี่ก็ต้องตื่นขึ้นมาเช็ดตัวดูแลลูกตอนตี 2 เช้าวันรุ่งขึ้นก็ต้องรีบมาทำงานต่อ และตัวพี่เองก็ไม่สบายด้วย ในครั้งนี้พี่รู้สึกว่าร่างกายเรารับไม่ไหว การที่เราจะสวมหมวก 2 ใบ คือในฐานะคุณแม่ที่ต้องดูแลลูกเล็กถึง 2 คน คือลูกสาวอายุ 10 ขวบ กับลูกชายคนเล็ก 3 ขวบกว่า

ภริยานักการทูตไม่ได้มีหน้าที่ออกงานเพียงอย่างเดียว ถ้าเปรียบเป็นงานโรงแรม ก็เหมือนดำรงตำแหน่งผู้จัดการฝ่ายที่พักและจัดเลี้ยง

ในขณะนั้น เมื่อถึงเวลาสี่โมงเย็น พี่ก็อยากจะปิดแฟ้ม เก็บโต๊ะ เพื่อไปรับลูก ๆ ที่โรงเรียน หากพี่เลือกที่จะสวมหมวกใบที่ 2 รับราชการต่อไป ก็ต้องเลิกงานประมาณหนึ่งถึงสองทุ่ม ซึ่งเป็นเรื่องปกติของข้าราชการกระทรวงการต่างประเทศ แล้วลูกเราจะอยู่กับใครซึ่งตอนนั้น คุณแม่ก็เพิ่งเสียชีวิต ลูก ๆ ต้องอยู่กับพี่เลี้ยง ท่านทูตในขณะนั้นดำรงตำแหน่งรองอธิบดีกรมเศรษฐกิจ ท่านจึงไม่มีเวลาให้กับครอบครัวเท่าใดนักเพราะต้องเดินทางตลอด”

“พี่ก็คิดว่า จะให้ลูก ๆ ของเราอยู่กับพี่เลี้ยงตลอด 24 ชั่วโมงเลยหรือ เหตุผลที่ตัดสินใจลาออกจากราชการ จึงเป็นเรื่องของหน้าที่ ความรับผิดชอบที่แม่พึงมีต่อลูกและครอบครัว และต้องการให้เวลาอย่างเต็มที่กับลูกที่ยังเล็กด้วย

อีกส่วนหนึ่ง ดังนั้น พี่จึงเหลือหมวกใบเดียว คือ หมวกของการเป็นแม่” คุณตุ๊กเล่าถึงจุดพลิกผันที่ทำให้ตัดสินใจลาออกจากชีวิตข้าราชการ และมาปฏิบัติหน้าที่ภริยาท่านทูตอย่างเต็มตัว

แม้จะลาออกจากการเป็นข้าราชการของกระทรวงการต่างประเทศ คุณตุ๊กก็ยังคงปฏิบัติภารกิจช่วยงานของกระทรวงการต่างประเทศอยู่ไม่ห่างเมื่อมีโอกาส เพราะคุณตุ๊กมองว่า “**นี่คือโอกาสที่จะขอบคุณและตอบแทนกระทรวงการต่างประเทศที่ให้โอกาสดี ๆ กับครอบครัวของเรา ลูก ๆ ได้มีประสบการณ์ศึกษาในต่างประเทศตั้งแต่เด็ก มีโลกทัศน์ที่เปิดกว้าง ได้เรียนรู้และปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมใหม่ ๆ** ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญกับลูก ๆ ของเราเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในวันนี้ ปัจจุบันลูกสองคน มีงานทำที่ดีและมั่นคง ส่วนลูกคนเล็กเรียนอยู่ในโรงเรียนที่ดี” ปัจจุบัน คุณตุ๊กทำหน้าที่ภริยาเอกอัครราชทูต เป็นประเทศที่ 3 และยังคงสนุกกับการช่วยสนับสนุนภารกิจของท่านเอกอัครราชทูตในการทำกิจกรรมที่ส่งเสริมและเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในด้านต่าง ๆ อาทิด้านสังคมและวัฒนธรรม

บทบาทหน้าบ้านและหลังบ้าน ของภริยาท่านทูต

ภาพของภริยาเอกอัครราชทูตในสายตาใครหลายคนอาจดูหรูหรา มีหน้าที่ออกงานเชิดหน้าชูตา ทว่าในความเป็นจริง มิติของชีวิตในบทบาทนี้มีรายละเอียดมากกว่านั้น

"นั่นเป็นเพียงภาพหน้างาน ถ้าเปรียบเป็นงานโรงแรม พี่ก็เหมือนดำรงตำแหน่งผู้จัดการฝ่ายที่พักและจัดเลี้ยง (Residence Manager) คือเมื่อท่านทูตย้ายไปประจำการที่ประเทศใดก็ตาม เมื่อถึงทำเนียบเราต้องตรวจเช็คของใช้ต่าง ๆ ในทำเนียบทูต ตรวจดูว่า มีอะไรต้องซ่อมแซมดูแลเพิ่มเติมบ้าง จัดระบบการจ่ายกับข้าว การซื้อของใช้ การจัดทำเนียบให้ดูสวยงาม สมฐานะและสะท้อนความเป็นไทย หรืออย่างเรื่องของการจัดเลี้ยงอาหารไทย เครื่องปรุงอาหารที่จะทำอาหารไทยในแต่ละประเทศจะแตกต่างกันซึ่งอาจมีไม่ครบถ้วน เราจะทำอย่างไรในการเตรียมเครื่องปรุงอาหารให้ได้รสชาติความเป็นไทยให้ได้มากที่สุด ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นความท้าทาย ดังนั้น เมื่อเวลาย้ายไปอยู่ประเทศใหม่แต่ละครั้ง เราต้องไปจ่ายตลาดกับแม่ครัวและผู้ติดตาม ต้องสำรวจว่ามีผลิตภัณฑ์ สินค้าอะไร รู้ว่าราคาขายเท่าไหร่ เพื่อให้เราเห็นภาพรวมก่อนที่จะปล่อยให้แม่ครัวไปจ่ายกับข้าวตามลำพังและเพื่อความราบรื่นทั้งกับการปฏิบัติหน้าที่แบ่งเบาภารกิจของท่านทูตและชีวิตภายในครอบครัว"

สร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่สตรีไทย หนึ่งในภารกิจสำคัญของภริยาท่านทูต

ผู้หญิงยุคใหม่มีบทบาทมากมายในการขับเคลื่อนประเทศ สำหรับภริยาท่านทูตอย่างคุณตุ๊ก นอกจากจัดการทุกสิ่งในครอบครัวให้ลงตัว ภาพลักษณ์ของสตรีไทยก็เป็นสิ่งที่คุณตุ๊กให้ความสำคัญและเลือกที่จะถ่ายทอดผ่านบทบาทของภริยาท่านทูต ซึ่งมีโอกาสแลกเปลี่ยนทรรศนะกับผู้คนมากมายในระดับนานาชาติ

"ก็ต้องยอมรับนะคะว่า ผู้หญิงไทยในสายตาของชาวต่างชาติที่ได้ฟังข้อมูลมาก็จะนึกไปถึงเรื่องยาเสพติด ปัญหาหญิงขายบริการ เนื่องจากได้รับข้อมูลมาไม่ครบ พี่เองก็พยายามสื่อให้นานาชาติรู้ว่า ผู้หญิงไทยไม่ได้เสียหายทั้งหมด แต่คนที่เขาเป็นแบบนั้น เพราะเขาถูกเอารัดเอาเปรียบ อาจเพราะไม่มีโอกาสทางการศึกษาที่มากพอ ภูมิคุ้มกันตรงนั้นจึงไม่มี ขณะเดียวกัน ผู้หญิงไทยที่ทำคุณประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติ สร้างผลงาน เป็นผู้หญิงทำงานก็มีมากมายเช่นกัน พี่จึงพยายามสื่อสารเรื่องนี้อยู่ตลอด ในฐานะภริยาทูต เวลาออกงานหรือจัดงานก็จะต้องมีความพร้อมในข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับประเทศไทยที่จำเป็น การแต่งตัวให้ดูดีโดยใช้ผ้าไหมไทย หรือเครื่องประดับที่เป็นของที่ทำจากประเทศไทย การมีบุคลิกภาพและการรู้จักมารยาททางการทูต การพูดการจาเวลาสื่อสาร **ต้องทำให้เขารู้ว่า ผู้หญิงไทยมีความหลากหลายในสาขาอาชีพ มีความสามารถ** อย่าเพิ่งด่วนสรุปตัดสินผู้หญิงไทยจากปัญหาที่เห็นเพียงแค่ไม่กี่ด้าน พี่ก็พยายามใช้ตัวตนของความเป็นภริยาเอกอัครราชทูตสื่อให้เขาเห็นว่า **ผู้หญิงไทยก็มีดีไม่แพ้ชาติอื่น ๆ**"

ด้วยภาระหน้าที่ของท่านเอกอัครราชทูต ทำให้ชีวิตคุณตุ๊ก ผู้เป็นภริยาต้องเดินทางติดตามไปประจำยังประเทศต่าง ๆ อยู่เสมอ จึงเป็นโอกาสอันดีที่จะได้สร้างสายสัมพันธ์และเผยแพร่ภาพลักษณ์ของประเทศไทยในแง่มุมต่าง ๆ คุณตุ๊กเล่าถึงกระแสตอบรับเมื่อครั้งที่ติดตามไปประจำการที่ประเทศเมียนมาได้ไม่ถึง 6 เดือนว่า

"ไม่นานมานี้พี่เพิ่งจัดงานดื่มกาแฟตอนเช้า (Morning Coffee) สาธิตการทำอาหารไทยให้ภริยาเอกอัครราชทูตที่ประจำอยู่กรุงย่างกุ้ง และเชิญสุภาพสตรีเมียนมาที่มีบทบาทในสังคมมาร่วมงาน โดยได้กระแสตอบรับดีมาก มีภริยาเอกอัครราชทูตจำนวน 14 จาก 20 ประเทศตอบรับมางาน เท่านี้พี่ก็ถือว่าประสบความสำเร็จ เพราะเขาจะได้เห็นวัฒนธรรมไทย การทำอาหาร การแกะสลัก การแต่งกายของไทยพี่ก็ส่งเสริมเอกลักษณ์ความเป็นไทยอย่างเต็มที่ ทำให้เขาได้เห็นว่าเราก็มีดีเหมือนกัน"

คุณตุ๊กเล่าด้วยรอยยิ้มที่ภาคภูมิใจ

ปรับความเป็นไทย ให้ลงตัวในต่างแดน

แต่ละประเทศมีความแตกต่างกันในหลายมิติ การใช้ชีวิตจึงต้องปรับตัวหลายด้าน โดยเฉพาะกับบทบาทภริยาเอกอัครราชทูต การเผยแพร่ความเป็นไทยในแง่มุมต่าง ๆ ต้องปรับให้เข้ากับบริบทของประเทศนั้น ๆ เสมอ คุณตุ๊กเล่าประสบการณ์ในเรื่องนี้ว่า

"ตอนที่พี่ติดตามท่านเอกอัครราชทูตไปประจำอยู่ที่ประเทศอิสราเอล เขาค่อนข้างเคร่งครัดเรื่องศาสนา เราจึงดูแลเรื่องการแต่งกายเป็นพิเศษต้องมิดชิด เรียบร้อย เรื่องอาหารก็เหมือนกัน เวลาเชิญคนท้องถิ่นที่เป็นโคเชอร์ (Kosher) คือจะไม่รับประทานอาหารที่มีเปลือก (Crustacean) เช่น กุ้ง หอย ปู และปลาที่มีเกล็ด และจะไม่รับประทานผลิตภัณฑ์จากนม (Daily Product) พร้อมกับเนื้อ ดังนั้น การส่งเสริมอาหารไทย เช่น ต้มยำกุ้ง เราก็ต้องเลี่ยงเป็นต้มยำปลา ต้มข่าไก่ ผัดไทยกุ้งสดก็ต้องเป็นไก่แทน พี่และแม่ครัวก็จะต้องปรับรายการอาหารให้เข้ากับวิถี วัฒนธรรม และบริบทของประเทศนั้น ๆ"

“ส่วนเรื่องเครื่องแต่งกายก็เช่นกัน เราต้องปรับไปตามสภาพภูมิอากาศในช่วงที่พี่ไปประจำการอยู่ออสโล ประเทศนอร์เวย์ อากาศที่นั่นหนาวเย็นมาก พี่ก็คิดว่า จะใส่ชุดไทยอย่างไรให้ดูดี สอดคล้องกับประเทศเมืองหนาว หรืออาจเพิ่มผ้าคลุมไหล่ไหมไทยเข้ากับชุดตะวันตกก็ดูเก๋ไปอีกแบบ หรือในช่วงที่ย้ายมาอยู่ที่ประเทศเมียนมา พี่ก็ผสมผสานเสื้อผ้าไหมไทยนำมานุ่งกับผ้าถุงของเมียนมา เวลาออกงานที่สำคัญ ๆ”

คุณตุ๊กยกตัวอย่างถึงการปรับตัวโดยการดึงรายละเอียดที่สำคัญของแต่ละประเทศออกมา ซึ่งนอกจากจะได้เผยแพร่ความเป็นไทยในแง่มุมต่าง ๆ ทั้งอาหารและเครื่องแต่งกาย การปรับตัวอย่างใส่ใจนี้ยังช่วยสร้างความประทับใจให้แก่ผู้คนในประเทศนั้น ๆ ได้ไม่มากก็น้อย

การแต่งตัวของคุณตุ๊กที่ปรับเปลี่ยนไปตามประเทศที่ต้องย้ายไป แต่ก็ยังคงผสมผสานความเป็นไทยด้วยผ้าไหมเข้าไปในชุดด้วย

ดูแลลูก
ด้วยหลักคิดของเหตุและผล

ชีวิตของเด็ก ๆ ที่ต้องโยกย้ายตามคุณพ่อคุณแม่ไปอยู่ในหลายประเทศต้องมีทักษะในการปรับตัวที่ดี มีความสามารถในการปรับตัวท่ามกลางสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ ได้มากพอสมควร ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นกับตัวเด็กได้มากน้อยเพียงใด ล้วนต้องมาจากการปลูกฝังด้านความคิดจากครอบครัว คุณตุ๊กเล่าถึงการจัดการหลักคิดต่าง ๆ ในการเลี้ยงลูกว่า

“ในวัยเด็ก ลูก ๆ เขาอยู่กับเราง่าย ไปไหนไปกัน เริ่มมีปัญหาบ้างก็ช่วงวัยรุ่น คือเริ่มติดเพื่อน มีความผูกพัน ไม่อยากย้าย ท่านทูตและพี่จึงต้องให้เหตุผลว่านี่เป็นโอกาสเดียวที่เราจะได้อยู่ด้วยกัน เพราะเมื่อลูกเข้าเรียนชั้นมัธยมปลายหรือมหาวิทยาลัย เราก็ต้องห่างกันแล้ว และอีกอย่างคือ เป็นภารกิจสำคัญของคุณพ่อในการปฏิบัติหน้าที่ในต่างประเทศในฐานะผู้แทนของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว คือ พี่ต้องการให้เขามีเหตุผลในการดำเนินชีวิต **ท่านทูตกับพี่เลี้ยงลูกด้วยเหตุผล และด้วยความรักมาตั้งแต่เด็ก เราจะพยายามไม่บังคับลูกแต่จะให้หลักคิดและตรรกะที่ถูกต้อง** โดยเฉพาะท่านทูตท่านจะเข้มงวดมากในเรื่องนี้ ฉะนั้น เด็ก ๆ เขาจะรู้ผิดรู้ถูกด้วยตัวเอง อันนี้คือสิ่งที่เรากับท่านทูตพยายามปลูกฝังมาตลอด เราจึงไม่ค่อยมีปัญหาเรื่องการไม่เชื่อฟัง เพราะเราเลี้ยงลูกเราด้วยความเชื่อใจ ความรัก ความมีเหตุผล เมื่ออธิบายด้วยเหตุและผลว่า เรื่องนี้ถ้าลูกไม่เชื่อ เดี๋ยวลูกก็จะเจอแบบนี้นะแบบนั้นนะ เมื่อเขาไม่เชื่อแล้วเจอแบบที่เราเตือน เขาก็จะได้รับบทเรียน เขาก็จะถอยออกมาหนึ่งก้าว และรู้ว่า ที่พ่อแม่สอนและเตือนนั้นคือ เรื่องจริงที่สุดแล้ว ส่วนเราในฐานะพ่อแม่ก็จะเป็นผู้ดูแลและให้กำลังใจเมื่อลูกทำผิดพลาด”

"นอกจากนี้แล้ว เราเป็นครอบครัวไทย ท่านทูตและพี่ก็จะพูดภาษาไทยกับลูกตลอดเวลาที่อยู่บ้าน เวลาเขาใช้ชีวิตนอกบ้านก็จะมีเพื่อนชาวต่างชาติที่พูดภาษาอังกฤษกัน แต่เราก็จะไม่ลืมสอนเรื่องมารยาทไทย ซึ่งสำคัญมากโดยเฉพาะการรู้จักกาลเทศะและความเหมาะสมในโอกาสต่าง ๆ ที่เป็นวัฒนธรรมไทย รวมทั้งการสอนหลักพื้นฐานของพระพุทธศาสนา เช่น ต้องแต่งกายให้เรียบร้อยเวลาเข้าวัด เวลาเดินผ่านผู้ใหญ่อย่าลืมก้ม การสวดมนต์ไหว้พระ การตักบาตร การรู้จักการให้และแบ่งปัน การช่วยเหลือสังคม หรือการทำ CSR เป็นต้น"

บอกเล่าความประทับใจ
ของลมหายใจที่ต่างแดน

ด้วยหน้าที่ของท่านเอกอัครราชทูต และการติดตามของคุณตุ๊ก ทำให้มีโอกาสได้พบกับบุคคลสำคัญของประเทศต่าง ๆ ที่ไปประจำการเกิดเป็นแรงบันดาลใจในความทรงจำอันยากจะลืมเลือน

“เหตุการณ์ที่ประทับใจที่สุดคือ ตอนไปประจำที่อิสราเอล ท่านทูตได้ยื่นพระราชสาส์นต่อประธานาธิบดี Shimon Peres เขาเชิญครอบครัวและลูกเข้าร่วมพิธีด้วย คือ ปกติพิธียื่นพระราชสาส์นของบางประเทศเขาจะให้เฉพาะตัวท่านทูตเท่านั้น แต่ประเทศอิสราเอลจะอนุญาตให้เข้าร่วมทั้งครอบครัว พี่จำได้ว่า ตื่นเต้นมากโดยเฉพาะตอนจับมือกับประธานาธิบดี ในความคิดของพี่ เขาไม่ได้เป็นเฉพาะประธานาธิบดีอิสราเอล แต่เขาเป็นนักปราชญ์ เป็นผู้นำระดับโลก วิธีการพูดจาของเขาเป็นผู้ใหญ่ที่น่าเคารพนับถือ ดังนั้น ตอนเข้าพบท่าน พี่รู้สึกประทับใจมาก และการที่ได้จับมือกับผู้นำระดับโลกนี่คือที่สุดแล้ว”

“ส่วนที่ประเทศนอร์เวย์ พี่ประทับใจเมื่อครั้งที่สมเด็จพระราชาธิบดี Harald V และสมเด็จพระราชินีพระราชทานเลี้ยงอาหารกลางวันแก่คณะทูตที่เพิ่งย้ายไปรับตำแหน่ง เมื่อปี ค.ศ. 2015 สมเด็จพระราชินีทรงมีรับสั่งให้ท่านทูตเล่าเรื่องการเสด็จฯ เยือนนอร์เวย์ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อปี ค.ศ. 1907 ให้กับคณะทูตที่ร่วมโต๊ะเสวยฟัง ซึ่งในขณะนั้น นอร์เวย์เพิ่งจะได้รับเอกราชจากเดนมาร์ก ราชวงศ์นอร์เวย์จึงประทับใจมากต่อการเสด็จฯ เยือนของรัชกาลที่ 5 เนื่องจากเป็นพระเจ้าแผ่นดินพระองค์แรกในยุคนั้นที่เสด็จฯ เยือนนอร์เวย์อย่างเป็นทางการ เหตุการณ์ในโต๊ะเสวยวันนั้นจึงสร้างความประทับใจให้กับพี่และท่านทูตมากที่สมเด็จพระราชินีให้ความสนพระทัยความสัมพันธ์ไทย–นอร์เวย์เป็นอย่างยิ่ง รู้สึกได้ว่า ท่านทูตและพี่เปรียบเสมือนฟันเฟืองตัวเล็ก ๆ ที่ช่วยขับเคลื่อนส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-นอร์เวย์ให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น”

ภาพถ่ายแห่งความประทับใจ
กับนางออง ซาน ซู จี ที่ปรึกษาแห่งรัฐเมียนมา

"ในช่วงที่ย้ายมาประจำที่กรุงย่างกุ้งก็มีเหตุการณ์ที่น่าประทับใจเช่นกัน พี่มีโอกาสพบกับ Daw Aung San Suu Kyi นาทีแรกที่พี่ยื่นช่อดอกไม้ พี่บอกกับเขาว่า พี่ประทับใจในความเสียสละของเขาที่มีต่อประเทศและประชาชนเมียนมา ช่วงที่คุยกันนั้นพี่รู้สึกตื่นเต้นมาก โดยเฉพาะเมื่อนึกถึงว่า เธอคือผู้นำสุภาพสตรี รูปร่างเล็ก บอบบาง แต่ได้ต่อสู้ เสียสละ และทุ่มเทอย่างมหาศาลเพื่อชาวเมียนมา" คุณตุ๊กเล่าถึงความประทับใจในช่วงชีวิตหนึ่งที่ได้มีโอกาสใกล้ชิดกับบุคคลสำคัญของประเทศต่าง ๆ

มิติชีวิตของทุกคนล้วนมีคำว่า "หน้าที่" ฝังอยู่ในรูปแบบการใช้ชีวิตแต่ละวัน สำหรับการทำงาน บางคนอาจนั่งโต๊ะอยู่ที่ทำงานทุกวัน บางคนอาจเดินทางตลอดเวลา บางคนอาจทำงานที่ไหนก็ได้อย่างอิสระ บทบาทภริยาท่านทูตของคุณตุ๊ก หลายคนอาจมองว่า หน้าที่ก็คล้ายแม่บ้านคนหนึ่งที่ต้องดูแลครอบครัว แต่อย่าลืมว่า **ทุกการตัดสินใจของแม่บ้านคนนี้ ส่งผลต่ออะไรหลายอย่าง เพราะรูปแบบการใช้ชีวิตในแต่ละวันของคุณตุ๊กมีผลต่อความสัมพันธ์และภาพลักษณ์ของประเทศไทยเสมอ**

เรื่อง **พิมพ์พิรีย์ มณีรัตน์**
นักการทูตชำนาญการพิเศษ กรมเอเชียตะวันออก

นักการทูตไทยในเอธิโอเปีย

ตอนที่ 9

เสียงครวญคราง ข้างหน้าต่าง

หลังจากที่คุณชวนย้ายไปนอนเฝ้าสถานเอกอัครราชทูต และได้ทำความรู้จักกับด้วงปีกแข็งตัวใหญ่มหึมาของเอธิโอเปียที่ชอบเล่นแสงไฟตอนกลางคืนแล้ว คุณชวนก็เริ่มสนใจสิงสาราสัตว์และแมลงในป่าด้านหลังสถานเอกอัครราชทูตมากขึ้น

ทุกวันเมื่อว่าง คุณชวนจึงพกไรเฟิลไปสำรวจป่ารอบ ๆ และพบว่า ป่าด้านหลังสถานเอกอัครราชทูตมีแมลง นก และสัตว์ป่าอยู่อุดมสมบูรณ์มาก มีผีเสื้อ ด้วง และนกสีสันแปลกตาจำนวนมาก รวมทั้งมีรอยเท้าสัตว์ป่าทั้งเล็กและใหญ่ให้เห็นอยู่ประปราย นอกจากสิงสาราสัตว์แล้วก็มีเพื่อนบ้านย้ายมาอยู่ 1 ราย ในระยะมองเห็นจากรั้วสถานเอกอัครราชทูตไทย เพื่อนบ้านรายนี้เป็นชาวอังกฤษ และทันทีที่ย้ายมาอยู่ก็ทำรั้วใหม่ให้สูงเกือบถึงไหล่ บดบังทัศนียภาพพอสมควร

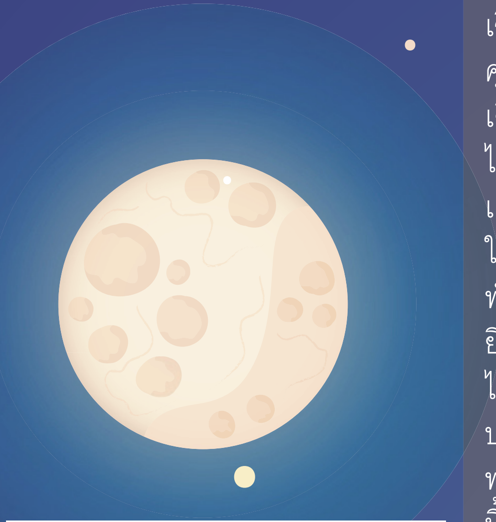

การนอนเฝ้าอยู่โยงในสถานเอกอัครราชทูตทำให้คุณชวนเริ่มชินกับเสียงนกเสียงแมลงยามราตรี แต่กระนั้นคุณชวนก็ไม่เคยนิ่งนอนใจ ทุกครั้งที่ได้ยินเสียงแปลกปลอม คุณชวนก็จะคว้าปืนไรเฟิลและไฟฉาย แล้วย่องไปสำรวจเสมอ เนื่องจากเฟอร์นิเจอร์และเครื่องใช้ในสถานเอกอัครราชทูตนั้น ถือเป็นพัสดุครุภัณฑ์ของหลวงซึ่งต้องดูแลยิ่งชีวิตไม่ให้บุบสลายหรือสูญหาย ไม่งั้นจะมีความผิด แถมเสียงที่ได้ยินบางทีก็ชวนขนลุกพอใช้ ซึ่งคุณชวนพยายามสอบถามถึงแหล่งที่มาของเสียงนี้ในเวลากลางวันแล้ว แต่ก็ไม่มีใครรู้ ทำให้คุณชวนรู้สึกว่า ไม่อาจปล่อยวางหรือทำใจให้สบาย ๆ ได้

คุณชวนได้ยินเสียงแปลกในยามวิกาลบ่อยครั้ง เช่น เสียงกลอง เสียงโห่ร้อง หรือบางครั้งก็ไม่ได้ยินเลย เพราะป่าโดยรอบกลับเงียบสนิทจนผิดปกติ คุณชวนจึงกลายเป็นคนนอนไม่ค่อยหลับ และในเมื่อทำอย่างไรก็นอนไม่หลับ คุณชวนจึงฆ่าเวลาด้วยการเดินถือ

ปืนไรเฟิลตรวจตราภายในสถานเอกอัครราชทูตทุกคืนเวลาที่นอนไม่หลับ แม้จะมีเพื่อนบ้านแล้วก็ตาม เนื่องจากคุณชวนคิดว่า เมื่อมีชาวต่างชาติมาอยู่มากขึ้นในแถบนี้ บ้านหลังดังกล่าวกับสถานเอกอัครราชทูตจึงน่าจะยิ่งดูแล้วสะดุดตาคนท้องถิ่น ซึ่งอาจรวมถึงโจร

ในคืนเดือนมืดคืนหนึ่ง ในขณะที่คุณชวนเดินสำรวจห้องชั้นล่างของสถานเอกอัครราชทูต เสียงกลองเงียบลงแล้ว กลับมีเสียงแปลกปลอมแทรกเข้ามา

"ฮึม ฮา ฮึม ฮึม ฮึม ฮา " แล้วก็เงียบ

"ฮึม ฮึม ฮึม ฮา ฮึม ฮา" ...แล้วก็เงียบ

คุณชวนรู้สึกผิดปกติ ฟังดูแล้วเสียงคล้ายเสียงมนุษย์ และดังเป็นจังหวะสลับหยุดนิ่งจากบริเวณรั้วด้านข้างสถานเอกอัครราชทูตที่ติดกับเพื่อนบ้านชาวอังกฤษ

เอาล่ะสิ คุณชวนคิด หรือว่าโจรกำลังพึมพำคุยกันเตรียมยกเค้าบ้านเพื่อนบ้านชาวอังกฤษและสถานเอกอัครราชทูต

คุณชวนรีบวิ่งไปที่หน้าต่างบานใกล้ที่สุด แล้วก็ชะงัก....

ในคืนเดือนมืด มีวัตถุสีขาวลอยอยู่เหนือกำแพงรั้วของสถานเอกอัครราชทูต ตอนแรกก็ลอยอยู่ฝั่งซ้าย สักพักก็ลอยไปฝั่งขวา หยุดอยู่พักหนึ่ง แล้วก็ลอยกลับไปฝั่งซ้าย ไปกลับอย่างนี้โดยมีเสียงฮึม ๆ ฮา ๆ ดังเบา ๆ แทรกมาในความเงียบ

คุณชวนคิดในใจว่า อาจเป็นกลเม็ดของโจรหลอกล่อเบี่ยงเบนความสนใจ ไม่ก็คงเป็นผี เพราะบริเวณด้านหลังสถานเอกอัครราชทูตเคยเป็นป่าช้ามาก่อน แต่ไม่ว่าจะคนหรือผี คุณชวนก็ตั้งใจว่า จะขอลองพิสูจน์ดูสักครั้ง คุณชวนจึงยกปืนไรเฟิลขึ้นแล้วเล็งศูนย์มือเตรียมเข้าโกร่ง รอเหนี่ยวไก

วัตถุสีขาวเคลื่อนไหวช้า ๆ เหนือรั้วของสถานเอกอัครราชทูตอย่างเป็นจังหวะ หยุดบ้าง ขยับบ้าง จนคุณชวนจับจังหวะได้ไม่ยาก เมื่อเล็งเป้าได้มั่นใจแล้วก็ตั้งใจจะยิงวัตถุนั้นให้กระจุย เพราะหากเป็นมือโจรถือก้อนผ้ามาหลอกล่อก็จะได้มือขาดเข็ดไป แต่หากเป็นผีก็คงจะรู้กัน... แต่แล้วคุณชวนก็เกิดความคิดแว่บเข้ามาในสมอง จึงตะโกนออกไปเป็นภาษาอังกฤษว่า

"นั่นใครน่ะ มาทำอะไรนอกรั้วสถานทูต ถ้าไม่ตอบฉันจะยิงศีรษะ"

ทันใดนั้น ก็มีเสียงร้องโหยหวนดังสวนขึ้นมา

"อย่ายิง อย่ายิง มิสเตอร์ อย่ายิง"

และแล้ววัตถุสีขาวนั้น ก็หยุดแล้วก็ขยับขึ้นขยับลง เห็นเป็นเงาราง ๆ มากขึ้น คุณชวนจึงคว้าไฟฉายส่องไป แล้วก็เห็นวัตถุสีขาวที่คุณชวนเข้าใจว่าเป็นก้อนอะไรสักอย่างนั้น คือ ผ้าโพกศีรษะของแขกยาม รปภ.ชาวอินเดียที่เพื่อนบ้านเศรษฐีอังกฤษจ้างมาเฝ้าบ้านนั่นเอง แขกยาม รปภ.ดังกล่าวตกใจชูแขนขึ้นเหนือหัว ท่าทางยอมแพ้เต็มที่ แล้วก็ตะโกนอธิบายตัวเองอย่างยาวเหยียดว่า ชื่อ ราจิป (Rajib) คืนนี้เป็นคืนแรกที่เริ่มทำงานเฝ้ายาม แต่ไม่ได้พกอาวุธ มีแต่กระบอง ได้โปรดอย่ายิง

คุณชวนเห็นดังนั้น ก็ลดปืนลงแล้วตะโกนถามว่า แล้วเสียงฮึมฮัมนี่มาจากไหน แขกก็ตะโกนตอบว่า ปวดฟันมาหลายวันแล้ว ไม่รู้จะทำอย่างไรจึงได้แต่ร้องครางแก้ปวด ขอโทษด้วยหากเป็นการรบกวน คุณชวนถอนหายใจโล่งอกและขอบคุณสัญชาตญาณที่ทำให้ตะโกนถามไปก่อน ไม่งั้นคงได้ยิงปืนออกไปโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ คุณชวนนึกได้เช่นนี้ ก็คิดในใจว่า จะต้องหาทางไปทำความรู้จักกับเพื่อนบ้านชาวอังกฤษไว้ เผื่อคราวหน้าเขาหาใครมาเดินยามอีกจะได้รู้ล่วงหน้าก่อน เมื่อพบว่า สองครั้งที่ผ่านมา เหตุการณ์ยามวิกาลกลับไม่มีอะไรให้น่าวิตกกังวล คุณชวนก็นอนหลับได้ยาวขึ้นและมีความสุขขึ้นบ้าง แต่ความสุขนั้นกลับสั้นยิ่งนัก เพราะยังมีแขกยามวิกาลอีกกลุ่มสุดท้ายที่ยังรอเวลามาเยี่ยมเยือนสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงอัดดิสอะบาบา

เรื่อง **พลวุฒิ จันทร์ศรี**
นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ
พิชามญชุ์ ปิ่นโฑละ
นักการทูตปฏิบัติการ สำนักนโยบายและแผน

เปิดรั้วบัวแก้ว

โครงการ MFA Internship Program 2018

"คงเป็นความจริงที่หลาย ๆ คนเคยกล่าวไว้ว่า หากไม่ลองก็คงไม่รู้ เส้นทางการทำงานในชีวิตของเราก็เป็นอย่างนั้นเช่นกัน เมื่อเดือนมีนาคม หลังจากที่ข้าพเจ้าได้ทราบข่าวจากศิษย์เก่ารุ่นพี่ในคณะที่ทำงานอยู่ที่กระทรวงการต่างประเทศว่า มีการเปิดรับนักศึกษาฝึกงาน ข้าพเจ้าจึงเลือกที่จะสมัครอย่างไม่ลังเล แม้เพื่อน ๆ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 รอบตัวข้าพเจ้าเลือกที่จะใช้เวลาหลังจบการศึกษาหางานประจำทำทันที ในขณะนั้น ข้าพเจ้าเป็นอีกคนหนึ่งที่ยังค้นไม่พบจุดมุ่งหมายในการทำงานในอนาคตที่ชัดเจน รู้เพียงแต่ว่าตัวเองถนัดอะไร ชอบอะไร แต่ยังไม่รู้ว่า สิ่งเหล่านั้นสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการทำงานในชีวิตจริงได้อย่างไรบ้าง

การตัดสินใจสมัครเป็นนักศึกษาฝึกงานที่กระทรวงการต่างประเทศในวันนั้น นับเป็นการตัดสินใจที่ถูกต้องที่สุดครั้งหนึ่งในชีวิตของข้าพเจ้า สองเดือนที่ได้เรียนรู้จากการปฏิบัติงานในกรมของกระทรวงการต่างประเทศทำให้ข้าพเจ้า

นักศึกษาฝึกงาน
เข้ารายงานตัว
และรับการปฐมนิเทศ
ก่อนเริ่มฝึกงาน
ที่กระทรวง
การต่างประเทศ

ได้เปิดโลกทัศน์ทั้งด้านนโยบายและหลักยุทธศาสตร์การต่างประเทศของประเทศไทยอย่างมาก การฝึกอบรมที่กระทรวงการต่างประเทศจัดให้นักการทูตจากส่วนต่าง ๆ มาให้ความรู้กับนักศึกษาฝึกงาน ทำให้ข้าพเจ้าตระหนักได้ถึงขีดความสามารถในตัวเอง เพราะการได้ฝึกงานครั้งนี้เป็นการได้รับบททดสอบนับไม่ถ้วนผ่านทางภารกิจที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติในช่วงระยะเวลาสองเดือน ข้าพเจ้าเป็นคนหนึ่งที่เคยตั้งขีดจำกัดความสามารถของตัวเอง เพราะไม่มีความมั่นใจในการพูดในที่สาธารณะ การได้ฝึกงานที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ กรมความร่วมมือระหว่างประเทศ ภายใต้กระทรวงการต่างประเทศ ได้ช่วยให้ข้าพเจ้าพัฒนาจุดที่ยังบกพร่องผ่านงานที่ได้รับมอบหมายต่าง ๆ เช่น การแจ้งกำหนดการประชุมผ่านทางโทรศัพท์ การพูดแนะนำกรมความร่วมมือระหว่างประเทศในการประชุมในระดับภูมิภาคในหัวข้อ "ความร่วมมือระหว่างใต้-ใต้" และการนำเสนอรายงานการค้นคว้าเกี่ยวกับแผนวาระ 2030 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อที่ประชุม

นอกจากนี้ การฝึกงานที่กระทรวงการต่างประเทศยังช่วยปรับทัศนคติและให้มุมมองใหม่ ๆ เกี่ยวกับการทำงานในระบบราชการไทย ซึ่งเป็นที่ทราบกันดีว่าปัจจุบัน ความคิดเห็นของคนรุ่นใหม่ที่มีต่อการทำงานในระบบราชการกับความเป็นจริงค่อนข้างตรงข้ามกัน กล่าวคือ คนรุ่นใหม่มีความเป็นเอกเทศ

ศึกษาดูงานนิทรรศการ "ของขวัญแห่งมิตรภาพ : ราชอาณาจักรไทยและสหรัฐอเมริกา พ.ศ. 2361–2561"

หรือมีความเป็นตัวของตัวเองมากขึ้น รวมถึงได้รับแนวคิดและแบบแผนการดำเนินชีวิตจากโลกตะวันตกมากขึ้น จากอิทธิพลของโลกาภิวัตน์ที่มีต่อชีวิตของคนทั่วไป ระบบการสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศที่พัฒนาไปอย่างรวดเร็วทำให้ขอบเขตที่กั้นระหว่างวัฒนธรรมเลือนลางจางหายไป แต่ในขณะเดียวกัน เวลาสองเดือนที่ได้ทำงานภายใต้กรอบของระบบราชการไทยก็ทำให้เราได้เห็นถึงความจำเป็นในการคงไว้ซึ่งบรรทัดฐานที่ละเอียดอ่อนในการทำงานของระบบราชการไทยตามที่ได้รับการปลูกฝังและถ่ายทอดมาไปพร้อม ๆ กับความพยายามของหน่วยงานไทยในการปรับปรุงรูปแบบการดำเนินงานของภาครัฐเพื่อมุ่งเดินไปข้างหน้าได้ทันความเปลี่ยนไปของโลก

ท้ายที่สุดแล้ว สิ่งที่ล้ำค่าและซาบซึ้งใจที่สุดจากการได้มาฝึกงานในช่วงสองเดือนนี้ คือ การได้รับรู้ว่า มีคนไทยจำนวนหนึ่งที่อุทิศแรงกายแรงใจ และมันสมองของพวกเขาเพื่อปกป้อง รักษา และส่งเสริมผลประโยชน์และภาพลักษณ์ของชาวไทยและประเทศไทยในเวทีโลกอย่างเต็มกำลัง การทำงานของพวกเขาเหล่านี้ได้จุดประกายความฝันให้กับคนรุ่นใหม่ที่เป็นอนาคตของชาติ รวมถึงข้าพเจ้า ในการพัฒนาตนเองเพื่อยกระดับความรู้และความสามารถและนำความรู้เหล่านั้นไปใช้ประโยชน์และพัฒนาประเทศชาติ และในโอกาสนี้ ข้าพเจ้าขอใช้ข้อความนี้แทนคำขอบคุณในฐานะประชาชนชาวไทยคนหนึ่งต่อข้าราชการกระทรวงการต่างประเทศที่ได้ทำคุณประโยชน์ให้กับประชาชนและประเทศไทยเสมอมา”

นี่คือ ความในใจของ “น้องมุก” จิดาภา จินดา นักศึกษาชั้นปีที่ 4 คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 1 ในนักศึกษา 70 คนที่ผ่านการคัดเลือกให้เข้าร่วมการอบรมในโครงการ MFA Internship Program 2018 ภายใต้แนวคิด MFA Change Initiative ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศ

โดยสถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการได้จัดขึ้นเป็นครั้งแรกในปีนี้ระหว่างเดือนมิถุนายนถึงกรกฎาคม 2561 เพื่อเปิดประตูรั้วบัวแก้วให้คนรุ่นใหม่ที่มีความสามารถได้เข้ามาทำความรู้จัก เรียนรู้ และทำความเข้าใจเกี่ยวกับงานด้านการต่างประเทศให้มากขึ้น

นับจากวันแรกที่น้อง ๆ นักศึกษาฝึกงานเดินผ่านโถงวิเทศสโมสรเพื่อมารับการปฐมนิเทศที่ห้องนราธิป พร้อมกับภาพความทรงจำของ “คุณชายนักการทูต” ที่ถือแก้วไวน์ในงานเลี้ยงเหมือนในฉากละครหลังข่าว จนเมื่อเวลาผ่านไป 8 สัปดาห์ การได้ฝึกงานในรั้วบัวแก้วผ่านการปฏิบัติงานจริงและการอบรมในชั้นเรียนได้เปิดโอกาสให้น้อง ๆ รู้จักแง่มุมที่น่าสนใจต่าง ๆ ของการเป็นนักการทูตมากขึ้น ภาพนักการทูตที่แสนโก้หรูตามแบบในละครค่อย ๆ จางหายไป และค่อย ๆ ปรากฏภาพที่แจ่มชัดขึ้นแทนที่ นั่นคือภาพของข้าราชการธรรมดา ๆ ที่ทำงานหนัก โดยใช้ความรู้อย่างรอบด้านและได้หมุนเวียนกันออกไปทำหน้าที่ในต่างแดน เพื่อปกป้องผลประโยชน์ของคนไทยและประเทศไทยทั้งในยามสงบและเมื่อเกิดภัยพิบัติต่าง ๆ

การมีโอกาสได้ไปเยี่ยมชมโครงการส่วนพระองค์สวนจิตรลดาและนิทรรศการครบรอบ 200 ปี ของการติดต่อระหว่างไทย-สหรัฐฯ รวมถึงชุมชนพหุวัฒนธรรมย่านกุฎีจีน ได้สะท้อนถึงความสำคัญที่ว่า นักการทูตจะ "รู้เขา" เพียงอย่างเดียวไม่ได้ แต่ต้อง "รู้เขา รู้เรา" เพราะนักการทูตไทย คือ ผู้แทนไทยที่มีความรู้เรื่องของต่างประเทศมากเพียงใด ก็ย่อมต้องมีความรู้เรื่องของ "เรา" ให้ได้มากเท่านั้น

นอกเหนือจากการอบรมในชั้นเรียนเกี่ยวกับงานในมิติต่าง ๆ และการได้ไปทัศนศึกษานอกสถานที่แบบสมัครใจแล้ว น้อง ๆ ยังมีโอกาสได้ไปเรียนรู้การทำงานของคณะผู้แทนต่างประเทศในประเทศไทยที่สถานเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทย รวมทั้งยังได้สัมผัสมิติของเวทีการทูตพหุภาคีในกรอบองค์การระหว่างประเทศ ที่สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nations Development Program: UNDP) และคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งเอเชียและแปซิฟิก (Economic And Social Commission For Asia And the Pacific: ESCAP) ที่กรุงเทพฯ ด้วย

ศึกษาดูงานด้านศาสนาและวัฒนธรรม พร้อมเข้าพบผู้นำชุมชนที่ชุมชนพหุวัฒนธรรมย่านกุฎีจีน

เสียงสะท้อนจากน้อง ๆ นักศึกษาฝึกงาน ภายใต้โครงการ MFA Internship Program 2018 ที่แสดงความขอบคุณผู้ใหญ่ใจดีในกระทรวงการต่างประเทศที่ได้ริเริ่มโครงการที่มีประโยชน์และเสริมสร้างโลกทัศน์นี้ ทำให้เราเห็นว่า กระทรวงการต่างประเทศให้ความสำคัญกับนักศึกษาและเยาวชนของชาติมากเพียงใด นับเป็นแรงผลักดันและกำลังใจสำคัญให้กับทีมงานสถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการที่ทุ่มเทกำลังกายกำลังใจและเวลาเพื่อร่วมบ่มเพาะต้นกล้าเยาวชนให้เติบโตขึ้นเป็นต้นไม้ที่แข็งแรงและผลิดอกออกผล เป็นกำลังสำคัญในการสร้างประโยชน์ให้กับประเทศชาติและสังคมไทยได้ต่อไปอย่างยั่งยืน

สำหรับน้อง ๆ รุ่นใหม่ที่อยากเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของโครงการดี ๆ อย่างนี้ สามารถติดตามข่าวสารได้จากสื่อสังคมออนไลน์ต่าง ๆ ของกระทรวงการต่างประเทศ เพื่อไม่ให้พลาดโอกาสดี ๆ เมื่อมีการเปิดรับสมัครนักศึกษาฝึกงานรุ่นใหม่ในปีต่อ ๆ ไป

MFA
internship
program
2019
Apply Now

การประกวด
ภาพวาดเด็กและเยาวชน ในหัวข้อ
“มิตรภาพไทย-ญี่ปุ่น”

เมื่อวันที่ 26 กันยายน 2561 สถานกงสุลใหญ่ ณ นครโอซากา ได้จัดการประกวดภาพวาดเด็กและเยาวชน ในหัวข้อ “มิตรภาพไทย-ญี่ปุ่น” เพื่อเป็นการฉลองโอกาสวันคล้ายวันสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตไทย-ญี่ปุ่น โดยมีเด็กและเยาวชนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาจากสถาบันการศึกษาใน 7 จังหวัดของญี่ปุ่น ได้แก่ จังหวัด Osaka จังหวัด Kyoto จังหวัด Nara จังหวัด Hyogo จังหวัด Shiga จังหวัด Wakayama และจังหวัด Mie ส่งผลงานเข้าร่วมการประกวด โดยมีผู้ได้รับรางวัลต่าง ๆ คือ

ระดับประถมศึกษา

รางวัลที่ 1 ใบประกาศนียบัตรและเงินรางวัล 25,000 เยน

Ms. Haruna Miyanaka
Itami Tenjingawa Elementary School, Hyogo

รางวัลที่ 2 ใบประกาศนียบัตรและเงินรางวัล 20,000 เยน

Ms. Vichayada Rujiravanich
Osaka YMCA International School, Osaka

รางวัลที่ 3 ใบประกาศนียบัตรและเงินรางวัล รางวัลละ 15,000 เยน จำนวน 3 รางวัล

1. Ms. Miyu Nishida
Nawatehigashi Elementary School, Osaka

3. Ms. Kana Inoue
Itami Tenjingawa Elementary School, Hyogo

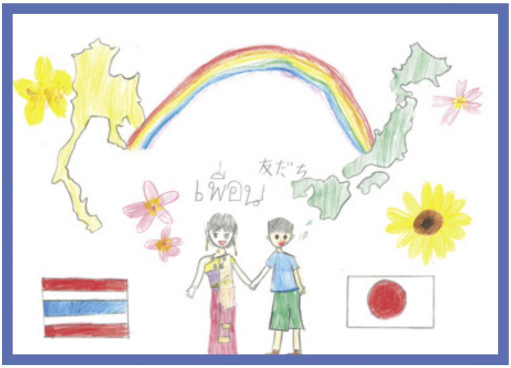

2. Ms. Kira Minamide
Toyokawa Minami Elementary School, Osaka

ระดับมัธยมศึกษา

รางวัลที่ 1 ใบประกาศนียบัตรและเงินรางวัล 35,000 เยน

Ms. Anna Kinami
Hyogo Prefectural Kobe Suzurandai High School, Hyogo

รางวัลที่ 2 ใบประกาศนียบัตรและเงินรางวัล 25,000 เยน

Ms. Momoka Nishiyama
Himeji Municipal Kotogaoka High School, Hyogo

รางวัลที่ 3 ใบประกาศนียบัตรและเงินรางวัล รางวัลละ 20,000 เยน จำนวน 3 รางวัล

1. Ms. Sirapatsorn Yasuna Kishi
Uenomiya High School, Osaka

2. Ms. Kiyoka Murata
Kyoto Prefectural Hokuryu Senior High School, Kyoto

3. Ms. Remina Tanaka
Kobe Gakuin University High School, Hyogo

เรื่อง ชลทิพา วิญญุนาวรรณ
นักการทูตชำนาญการ (ที่ปรึกษา) กรมสารนิเทศ

TIMOR - LESTE
นักการทูตไทย ทำอะไรในติมอร์ฯ

เมื่อกลางปี 2556 ผู้เขียนต้องเลือกประเทศเพื่อออกประจำการอีกครั้ง ตามวาระปกติของข้าราชการกระทรวงการต่างประเทศที่ต้องหมุนเวียนสับเปลี่ยนกันไปประจำการในต่างประเทศ ก่อนหน้านี้ผู้เขียนเคยประจำการที่สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงบรัสเซลส์ ประเทศเบลเยียม และกลับมาปฏิบัติงานที่สำนักนโยบายและแผน สำนักงานปลัดกระทรวง

ท่าอากาศยานนานาชาติประธานาธิบดีนีกูเลา ลูบาตู ของประเทศติมอร์-เลสเต

ผู้เขียนตัดสินใจขอไปประจำการที่สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงดิลี ประเทศติมอร์-เลสเต ซึ่งได้ชื่อว่า เป็นประเทศที่มีภาวะความเป็นอยู่ไม่ปกติ เพราะมีข้อจำกัดด้านสาธารณสุขและการอุปโภคบริโภคอย่างมาก และเกือบทุกประเทศมักจัดให้ติมอร์-เลสเตอยู่ในกลุ่ม Hardship หรือ Super hardship Post โดยให้มีวาระประจำการเพียง 2 ปี และสามารถขอกลับหรือประจำการต่อได้อีก 2 ปี จนครบ 4 ปี แถมประเทศอื่น ๆ ยังให้สิทธิ์ผู้ที่ประจำการที่ติมอร์-เลสเตไปประจำการต่อในประเทศที่พัฒนาแล้วได้อีก 2 ปี ทำให้คนรอบตัวรู้สึกแปลกใจกับการตัดสินใจของผู้เขียน และต้องประหลาดใจอีกเป็นครั้งที่ 2 เมื่อเวลาผ่านไป 2 ปี ผู้เขียนขออยู่ประจำการต่ออีก 2 ปี จนครบ 4 ปี

ชาวติมอร์-เลสเต ยังอาศัยอยู่ตามชนบท และประกอบอาชีพ ด้วยการทำการเกษตร แบบดั้งเดิม และทอผ้าพื้นเมือง

จนถึงทุกวันนี้ ผู้เขียนยังรู้สึกดีใจและภูมิใจที่มีโอกาสได้ไปปฏิบัติหน้าที่ที่สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงดิลี ตลอดปี 2557-2560 เพราะแนวคิดหรือเหตุผลสำคัญในการตัดสินใจของผู้เขียน คือ การมองเห็นโอกาสและความท้าทายที่จะได้ใช้ความคิดริเริ่มและลงมือทำงานเพื่อการพัฒนาและการเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของไทยในต่างประเทศ หลายคนมักตั้งคำถามว่า ผู้เขียนไปทำอะไร

ที่ติมอร์-เลสเต ผู้เขียนจึงเกิดแรงบันดาลใจที่จะถ่ายทอดเรื่องราวเพื่อแบ่งปันประสบการณ์ที่น่าจะเป็นประโยชน์กับผู้อ่าน

เมื่อเอ่ยถึงชื่อประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยติมอร์-เลสเต (Democratic Republic of Timor-Leste) หรือติมอร์ฯ หลายคนยังอาจไม่คุ้นหูหรือไม่รู้จัก เพราะติมอร์ฯ เป็นประเทศเกิดใหม่ที่เพิ่งได้รับการยอมรับการประกาศเอกราชอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2545 หลังจากที่ตกเป็นอาณานิคมของโปรตุเกสมาตั้งแต่ปี 2063 หรือเกือบ 500 ปีมาแล้ว

หลังจากโปรตุเกสประกาศถอนตัวออกจากติมอร์ฯ และติมอร์ฯ ได้ประกาศเอกราช เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2518 อินโดนีเซียได้ส่งทหารเข้ายึดครองติมอร์ฯ เพื่อผนวกติมอร์ฯ เข้าเป็นจังหวัดที่ 27 ทำให้เกิดการชุมนุมต่อต้านเพื่อเรียกร้องเอกราชและการปะทะกันอย่างรุนแรงนานเกือบ 30 ปี เชื่อกันว่าเป็นเหตุให้ชาวติมอร์ฯ เสียชีวิตไปประมาณ 1 ใน 4 ของประเทศ จนสหประชาชาติต้องจัดตั้งกองกำลังนานาชาติ (International Force in East Timor – INTERFET) เข้าไปรักษาความสงบ ติมอร์ฯ จึงสามารถประกาศเอกราชได้อย่างเต็มตัว

ผู้เขียนถ่ายภาพ
กับชาวติมอร์ฯ ท้องถิ่น
ซึ่งปัจจุบันมีประชากร
อยู่ประมาณ 1.3 ล้านคน

ติมอร์ฯ เป็นประเทศหมู่เกาะขนาดเล็ก ตั้งอยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทางเหนือของออสเตรเลีย ห่างจากกรุงจาการ์ตาไปทางตะวันออกประมาณ 2,100 กิโลเมตร มีประชากรประมาณ 1.3 ล้านคน ส่วนใหญ่นับถือศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก อาศัยอยู่ตามชนบท ทำการเกษตรแบบดั้งเดิม มีฐานะยากจนมาก คนทั่วไปใช้ภาษาท้องถิ่นหรือ “ภาษาเตตุม” และภาษาอินโด แต่ใช้ภาษาโปรตุเกสเป็นภาษาราชการ “กรุงดิลี” เมืองหลวงเล็ก ๆ ของติมอร์ฯ มีขนาดเล็กกว่ากรุงเทพฯ ประมาณ 30 เท่า บ้านเรือนและสิ่งก่อสร้างยังปรากฏร่องรอยความเสียหายจากการโจมตีและเผาทำลายของทหารอินโดนีเซีย

ไทยและติมอร์ฯ มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน นับตั้งแต่สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูต เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2545 ไทยได้ชื่อว่าเป็น “มหามิตร” ของติมอร์ฯ เพราะนอกจากเป็นประเทศที่ 3 ที่สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับติมอร์ฯ แล้ว ไทยยังได้ส่งเจ้าหน้าที่ทหารและตำรวจไปช่วยติมอร์ฯ ฟื้นฟูประเทศหลังภาวะสงครามโดยเน้นการฝึกให้ชาวติมอร์ฯ สามารถพึ่งพาตนเองได้ รวมทั้งยังคงให้ความช่วยเหลือในรูปแบบทุนฝึกอบรมเพื่อการพัฒนาและความร่วมมือในด้านต่าง ๆ กับติมอร์ฯ อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนส่งผู้เชี่ยวชาญไทยไปจัดทำโครงการหมู่บ้านต้นแบบตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง (Self-Sufficient Village Model) ในจังหวัดดิลีและอะลิ่ว ทำให้คนติมอร์ฯ ในทุกระดับมีทัศนคติที่ดีต่อไทยอย่างมาก

สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงดิลี มีข้าราชการประจำการอยู่เพียง 4 คน (รวมเอกอัครราชทูตและเจ้าหน้าที่การเงิน) ทำให้ผู้เขียนมีโอกาสได้ปฏิบัติหน้าที่หลายอย่างนอกเหนือจากงานคุ้มครองและดูแลผลประโยชน์คนไทยในติมอร์ฯ และการจัดกิจกรรมโครงการต่าง ๆ เพื่อกระชับความสัมพันธ์ระหว่างสองประเทศ

ปัจจุบัน มีคนไทยทำธุรกิจร้านอาหารไทย นวดไทย และช่างเสริมสวยในติมอร์ฯ ประมาณ 30-35 คน แม้กรุงดิลีเป็นเมืองเล็ก ๆ แต่การสัญจรไปมาหากันทำได้ค่อนข้างยาก เพราะถนนหนทางและระบบขนส่งมวลชนยังไม่ดีนัก เมื่อคนไทยจำเป็นต้องนำเอกสารมายื่นขอรับรองที่สถานเอกอัครราชทูตฯ ผู้เขียนจึงมักดำเนินการตามคำร้องให้ทันทีทุกครั้ง แทนการใช้เวลา 1-2 วัน ทำการตามปกติ เพื่อช่วยไม่ให้คนไทยต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปมาหลายรอบ รวมทั้งจัดทำฐานข้อมูลคนไทยและช่วยแจ้งเตือนให้ผู้ที่หนังสือเดินทางจะหมดอายุมาทำหนังสือเดินทางเล่มใหม่ เพื่อป้องกันปัญหาหนังสือเดินทางอายุไม่ถึง 6 เดือน ซึ่งจะใช้เดินทางไม่ได้

คนไทยที่ไปทำงานที่ติมอร์ฯ เกือบทุกคนมักประสบปัญหาเรื่องการขอวีซ่าทำงาน ซึ่งต้องใช้เอกสารหลายอย่างที่ผ่านการรับรองอย่างถูกต้องและใช้เวลาพิจารณาค่อนข้างนาน โดยเมื่อแรกเดินทางถึงสนามบินกรุงดิลี ทุกคนจะได้รับวีซ่านักท่องเที่ยว พำนักอยู่ในติมอร์ฯ ได้ไม่เกิน 30 วัน และสามารถขอขยายเวลาออกไปได้อีก รวมไม่เกิน 90 วัน หากเกินกำหนด ต้องเดินทางออกนอกประเทศแล้วกลับเข้ามาเริ่มต้นใหม่ ซึ่งสร้างความเดือดร้อนเรื่องค่าใช้จ่ายในการเดินทางเข้า-ออกประเทศให้คนไทยที่อยู่ระหว่างขออนุมัติวีซ่าทำงานอย่างมาก

ปัญหาสำคัญ คือ ตำรวจติมอร์ฯ มักสุ่มตรวจเพื่อป้องปรามการลักลอบทำงานด้วยวีซ่าผิดประเภทและตรวจจับผู้ที่อยู่เกินกำหนด ครั้งหนึ่งตำรวจติมอร์ฯ เข้าตรวจค้นร้านอาหารไทยในกรุงดิลีและยึดหนังสือเดินทางของเจ้าของร้านและลูกจ้างชาวไทยไปตรวจสอบ รวม 8 คน ผู้เขียนต้องให้

ความช่วยเหลือติดตามความคืบหน้าอย่างเร่งด่วน โดยไปพบเจ้าหน้าที่ตำรวจและอัยการ ในฐานะ "**เจ้าหน้าที่กงสุล**" เพื่อหารือและขอความอนุเคราะห์เร่งรัดกระบวนการพิจารณาเป็นกรณีพิเศษสำหรับลูกจ้างชาวไทยที่จำเป็นต้องเดินทางกลับประเทศไทยด่วน ซึ่งหากได้รับหนังสือเดินทางคืนเกินกำหนดวันเดินทาง ก็จะได้รับความเสียหายอย่างมาก อัยการจึงดำเนินการตามที่ผู้เขียนร้องขอ ทำให้ได้รับหนังสือเดินทางคืนทันกำหนด

การปฏิบัติหน้าที่คุ้มครองและดูแลผลประโยชน์คนไทยในติมอร์ฯ ที่ทำให้ผู้เขียนภูมิใจที่สุด คือ การให้ความช่วยเหลือแก่หญิงไทย 4 คน ที่ถูกหลอกไปทำงานร้านอาหารคาราโอเกะแฝงขายบริการ นับเป็นธุรกิจค้ามนุษย์รูปแบบใหม่ในกรุงดิลี ทั้งสี่คนเพิ่งถูกชักชวนไปทำงานได้เพียง 3-4 วัน เมื่อรู้ตัวว่าถูกหลอกจึงหลบหนีไปขอความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่สถานเอกอัครราชทูต ซึ่งในขณะนั้น ผู้เขียนเป็น "อุปทูต" หรือผู้รักษาราชการแทนเอกอัครราชทูต

ผู้เขียนถ่ายภาพกับ ดร. ลองกิงยูส มองไตรู
ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยของติมอร์-เลสเต

การให้ความช่วยเหลือแก่หญิงไทยครั้งนี้คงไม่ใช่เรื่องตื่นเต้นอะไร ถ้าทั้ง "นายหน้า" "เจ้าของร้าน" และ "ชายผู้คุม" ไม่ได้โทรศัพท์มาตามล่าหาตัวทุกคนเป็นระยะ ๆ แบบทั้งขู่ทั้งขอร้องให้ทั้งสี่คนกลับไปทำงานที่ร้านเพื่อชดใช้เงินค่าตั๋วเครื่องบินคนละ US$ 2,000 ซึ่งขณะนั้นเป็นเวลาเกือบเย็นแล้ว ทั้งสี่คนกลัวถูกทำร้ายร่างกายจึงยืนยันที่จะขอหลบภัยอยู่ในสถานเอกอัครราชทูต สัญชาติญาณบอกผู้เขียนว่า "**สถานเอกอัครราชทูตเป็นที่ที่ปลอดภัยที่สุดสำหรับคนไทยและเราต้องช่วยส่งหญิงไทยทั้งสี่คนนี้ กลับประเทศไทยให้เร็วที่สุด**" ทั้ง ๆ ที่มีเวลาติดต่อหาซื้อตั๋วเครื่องบินไม่ถึงหนึ่งชั่วโมงก่อนร้านปิด เพราะถ้า

พลาดเที่ยวบินเช้าวันรุ่งขึ้น ทุกคนจะต้องรอไปอีกหนึ่งวัน ในที่สุดภารกิจหาตั๋วเครื่องบิน ติดต่อญาติที่ประเทศไทยเพื่อโอนเงิน จัดหาข้าวปลาอาหารมื้อเย็นและมื้อเช้าก่อนพาทั้งสี่คนไปขึ้นเครื่องบินกลับประเทศไทยก็สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี คืนนั้นผู้เขียนไม่ได้นอนทั้งคืน แค่รู้สึกเหนื่อยนิดหน่อย แต่เหมือนได้รู้จักเพื่อนใหม่อีกสี่คน และคำพูดที่ยังก้องอยู่ในหูผู้เขียนเสมอ คือ **“ขอบคุณพี่มากนะคะ หนูไม่เคยเจอคนไม่รู้จัก ช่วยหนูมากขนาดนี้เลย”**

อีกภารกิจเพื่อคนไทยในติมอร์ฯ ที่ผู้เขียนยิ้มได้ทุกครั้งที่นึกถึง คือ การริเริ่มจัดโครงการเชิญแพทย์ไปตรวจสุขภาพคนไทยในติมอร์ฯ เป็นครั้งแรก โดยก่อนเริ่มโครงการ ผู้เขียนทำแบบสำรวจเพื่อสอบถามความต้องการยาต่าง ๆ ของคนไทยทุกคนในติมอร์ฯ ที่มักพบปัญหาในการหาซื้อยาและยาราคาแพงเกินกว่าเหตุ และได้ขอให้แพทย์จัดเตรียมยาทั้งหมด ทำให้ทุกคนได้รับยาตรงตามความต้องการ รวมทั้งยังได้ตั้งกลุ่มไลน์เพื่อความรวดเร็วในการติดต่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารในหมู่คนไทย โดยเฉพาะในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินหรือภัยพิบัติต่าง ๆ ด้วย

ผู้เขียนถ่ายภาพกับนักการทูต
จากประเทศสมาชิกอาเซียนในติมอร์ฯ
ซึ่งมีทั้งหมด 5 ประเทศ ได้แก่ บรูไนฯ
อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และไทย

คนติมอร์ฯ ส่วนใหญ่ชอบอาหารไทย รักเมืองไทย และอยากมาเที่ยวประเทศไทย แม้ค่าใช้จ่ายในการเดินทางจะค่อนข้างสูงมาก ทำให้การปฏิบัติหน้าที่ในฐานะ **“เจ้าหน้าที่สารนิเทศ”** ของผู้เขียนเพื่อเผยแพร่วัฒนธรรมไทย มีกิจกรรม/โครงการให้คิดทำได้มากมาย เช่น การจัดกิจกรรมงานวันมหาสงกรานต์ โดยจัดกิจกรรมเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทย เช่น สาธิตการปรุงอาหารไทย แสดงสินค้า/เครื่องปรุงอาหารไทย แกะสลักผัก ผลไม้ รำไทย รำมวยไทย และประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวไทย ตลอดจนนำอาหารไทยไปร่วมเผยแพร่ในงานวัฒนธรรมของกลุ่มประเทศอาเซียนในติมอร์ฯ และผู้เขียนยังได้ริเริ่มการจัดโครงการสอนทำอาหารและขนมไทยให้กับเยาวชนติมอร์ฯ รวมทั้งเคยรับเชิญให้ไปสาธิตการทำอาหารไทยยอดนิยมให้พ่อครัว/แม่ครัวของโรงแรมชั้นนำในกรุงดิลีอีกด้วย

อีกภารกิจสำคัญของนักการทูตไทยในติมอร์ฯ คือ การเป็น **“เจ้าหน้าที่พิธีการทูต”** จัดงานพิธีการในโอกาสต่าง ๆ เช่น วันเฉลิมพระชนมพรรษา และงานต้อนรับคณะบุคคลต่าง ๆ ที่มาเยือนทั้งคณะทางการ ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ ผู้สื่อข่าว นักธุรกิจ และนักศึกษา ซึ่งต้องดูแลตั้งแต่เรื่องการอำนวยความสะดวกที่สนามบิน รถรับ-ส่ง จองโรงแรมที่พัก ประสานนัดหมาย แนะนำร้านอาหาร จัดหาล่ามและวัสดุอุปกรณ์ ติดตามไปพบหารือ จดบันทึกการประชุม ติดตามผลหลังการเยือน และต้องพร้อมแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้าที่อาจเกิดขึ้นได้ทุกเมื่อ

ในขณะที่นักการทูตที่ดีต้องทำความรู้จักและสามารถบอกเล่าเรื่องประเทศไทยให้ชาวต่างชาติเข้าใจได้คือ "รู้เรา" เราต้องทำความรู้จักและบอกเล่าเกี่ยวกับเรื่องประเทศที่เราประจำการได้เช่นกัน คือ "รู้เขา" หลายครั้งที่คณะมักสอบถามข้อมูลหรือขอให้ผู้เขียนพาไปสถานที่ต่าง ๆ รวมทั้งขอให้จัดให้พบกับบุคคลที่เหมาะสม เจ้าหน้าที่พิธีฯ ที่ดีต้องมีความเป็น "เจ้าบ้าน" ที่รอบรู้ ต้องบอกเล่าและแนะนำผู้มาเยือนได้ บ่อยครั้งถึงขั้นต้องออกไปสำรวจเส้นทางและสถานที่ หรือเข้าพบเพื่อทำความรู้จักกับบุคคลต่าง ๆ ล่วงหน้า เพื่อจัดกำหนดการที่เหมาะสมให้คณะ เรียกว่า ต้องรู้ว่าอะไรอยู่ที่ไหนและจะจัดหาอะไรได้จากไหนอีกด้วย

ดร. กฤษณพงศ์ กีรติกร ประธานกรรมการมูลนิธิรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหาจักรี และคณะ เยือนติมอร์ฯ เมื่อปี 2559 และ 2560

นายดอน ปรมัตถ์วินัย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ได้เดินทางเยือนติมอร์–เลสเต อย่างเป็นทางการ ระหว่างวันที่ 18-20 พฤษภาคม 2560

ปัจจุบัน กระทรวงการต่างประเทศส่งข้าราชการไปประจำการที่สถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ รวม 98 แห่ง ใน 69 ประเทศทั่วโลก เพื่อปฏิบัติภารกิจในการดูแลและปกป้องผลประโยชน์ของประชาชนและประเทศไทยเป็นหลัก โดยนักการทูตไทยในแต่ละประเทศย่อมมีบทบาทและหน้าที่เหมือนและแตกต่างกันไปตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งคุณค่าสำคัญร่วมกัน คือ การได้ปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์ต่อราชการ แต่แตกต่างกันที่โอกาสและความท้าทายในการได้ใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และการได้ลงมือปฏิบัติอย่างเต็มที่เพื่อประโยชน์ในวงกว้าง ที่ทำให้เกิดความภาคภูมิใจและความสุขในการทำงาน

“นักการทูตไทยทำอะไรในติมอร์ฯ” ของผู้เขียนจะจบบริบูรณ์ไม่ได้ หากไม่กล่าวถึงภารกิจสำคัญคือ งานโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน ตามโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนในติมอร์ฯ ตามแนวพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ภายหลังการเสด็จฯ เยือนติมอร์ฯ เมื่อเดือนมกราคม 2557 ซึ่งผู้เขียนจะขอเล่าถึงในฉบับต่อไป

วารสารวิทยุสราญรมย์

ISSN 1513-105X

ปีที่ 20 ฉบับที่ 79 กรกฎาคม – กันยายน 2561

วารสารที่มุ่งให้ความรู้เกี่ยวกับการต่างประเทศในหลากหลายมิติ ผ่านการบอกเล่าเรื่องราวและประสบการณ์ตรงจากนักการทูต และบุคคลในแวดวงต่าง ๆ ที่มาร่วมแบ่งปันมุมมองของตนเกี่ยวกับการต่างประเทศในมิติต่าง ๆ

ที่ปรึกษา บุษฎี สันติพิทักษ์

รุยาภรณ์ สุคนธทรัพย์

ณัฐภาณุ นพคุณ

บรรณาธิการบริหาร ชลธี จันทร์รัชชกูล

บรรณาธิการ ชลทิพา วิญญุนาวรรณ

คณะผู้จัดทำ รณพพัณณ์ กปิตถัย ปิลัญญา นิยมไทย หทัยกานต์ ฤกษ์จำนง

ภรณิกา กาญจนกุญชร อุมา ฐานะวงศ์ พิมพ์ชนก จิระพัฒนากุล

พรรษา บุณยะกลัมพ หิรัญ สุวรรณเทศ บุญยรัตน์ แสงทอง

ธิดารัตน์ จีรุพันธ์ เบญจวรรณ เรือนทอง

จัดทำโดย กองประชาสัมพันธ์การทูตสาธารณะ กรมสารนิเทศ

กระทรวงการต่างประเทศ

443 ถนนศรีอยุธยา แขวงทุ่งพญาไท

เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร 10400

โทรศัพท์ : 0 2203 5000 โทรสาร : 0 2643 5093

ออกแบบ นิติกร เอี่ยมกลั่น

พิสูจน์อักษร กรองทอง สุขอร่าม

จัดพิมพ์โดย บริษัท ยูโทเปีย มีเดีย อินเตอร์เนชันแนล (ประเทศไทย) จำกัด

วิทยุสราญรมย์

AM 1575 kHz

ติดตามข่าวสารด้านการต่างประเทศผ่านหลากหลายช่องทาง

สถานีวิทยุสราญรมย์ทางคลื่น AM 1575 kHz
หรือรับฟังแบบออนไลน์ทางเว็บไซต์ http://saranrom.mfa.go.th
และติดตามอ่านวารสารวิทยุสราญรมย์ในรูปแบบ e-book ได้ที่ www.mfa.go.th/saranrom/th/e-book

ผังรายการของสถานีวิทยุสราญรมย์ AM 1575 kHz

DATE

ON

ON	วันจันทร์	วันอังคาร	วันพุธ	วันพฤหัสบดี	วันศุกร์
05.30 – 06.00 น.	วัฒนธรรมสัมพันธ์	รอบรู้เศรษฐกิจ	HOLA LATIN AMERICA	สุขภาพรับอรุณ	หลายคนอยากรู้
06.00 – 06.30 น.	รอบบ้านเรา	รอบบ้านเรา : อิเหนาบุษบา	รอบบ้านเรา	สีสันแอฟริกา	รอบบ้านเรา
06.30 – 07.00 น.	TICA พัฒนาทั่วโลก	เราคืออาเซียน	คุยกันวันพุธ	เราคืออาเซียน	คุยกันวันศุกร์
17.30 – 18.00 น.	รักษ์สิ่งแวดล้อม	เจรจาพาทีวิถีนานาประเทศ	ปกิณกะรอบวัง	Sparkling English	ยุวทูตออนแอร์
18.00 – 18.30 น.	News & Views	หน้าต่างโลกกว้าง	หน้าต่างโลกกว้าง	หน้าต่างโลกกว้าง	หน้าต่างโลกกว้าง
19.00 – 19.30 น.	ดาวดวงน้อย	ดาวดวงน้อย	ดาวดวงน้อย	ดาวดวงน้อย	ดาวดวงน้อย
22.00 – 22.30 น.	สาระน่ารู้งานกงสุล	เรียนภาษาเมียนมากันเถอะ	วาไรตี้การทูต	รอบรั้วบัวแก้ว	รู้กฎหมายสบายใจ

กระทรวงการต่างประเทศ
www.mfa.go.th

www.mfa.go.th
mfa thailand
กระทรวงการต่างประเทศ
mfa_thailand

@mfa_thailand
@MFAThai (ภาษาไทย)
@MFAupdate (ภาษาอังกฤษ)
@MFAThai_PR_EN (ภาษาอังกฤษ)